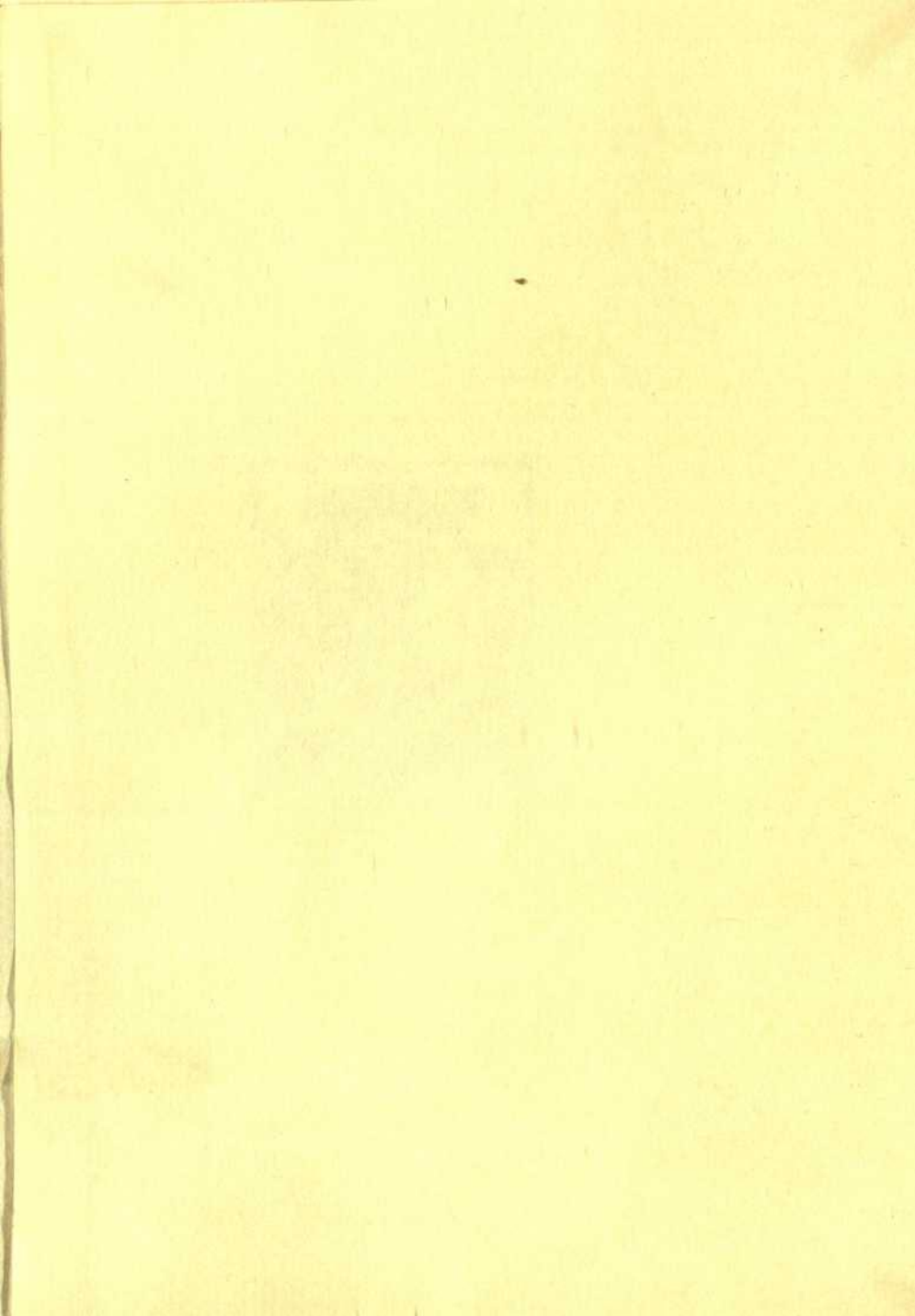
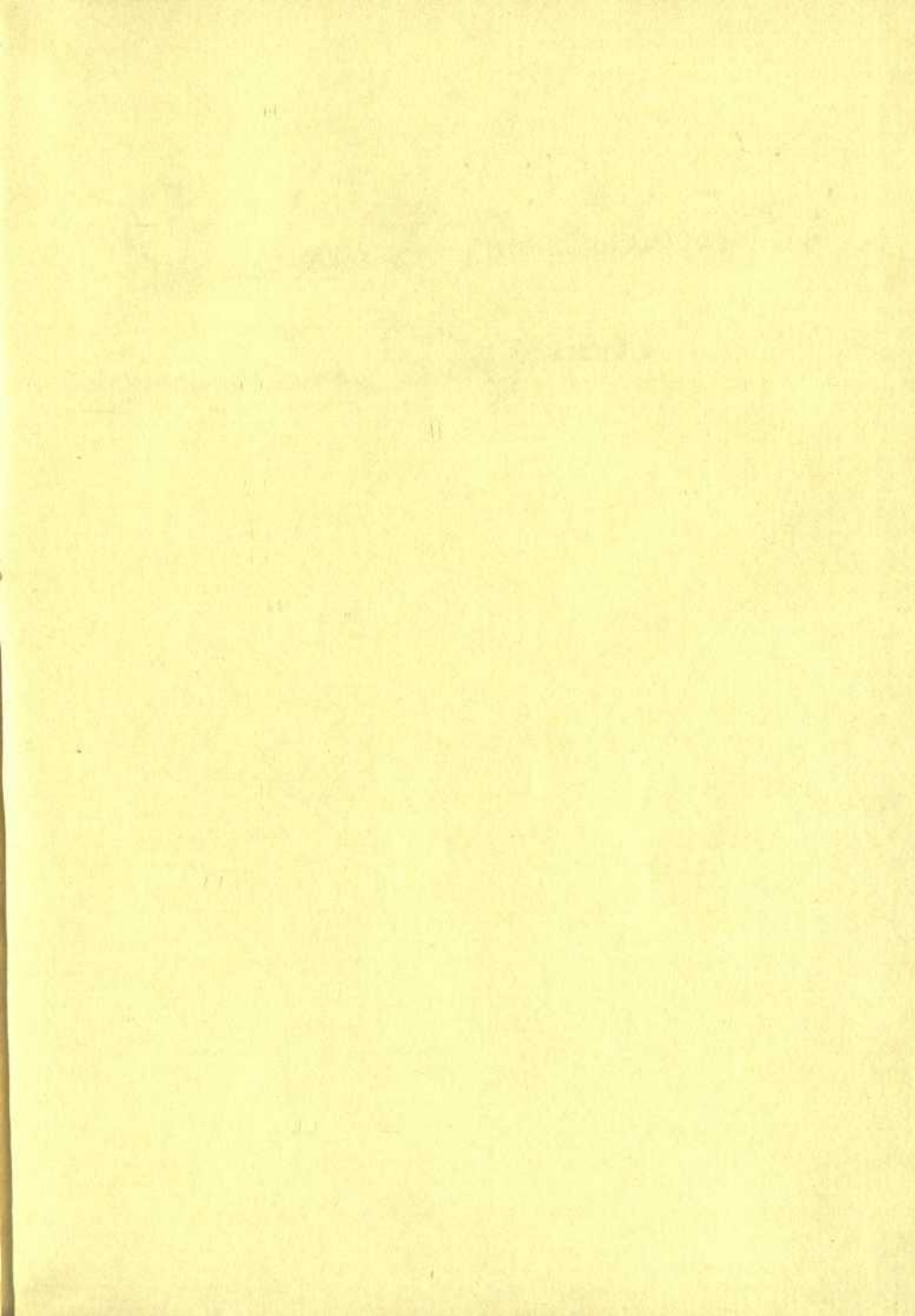
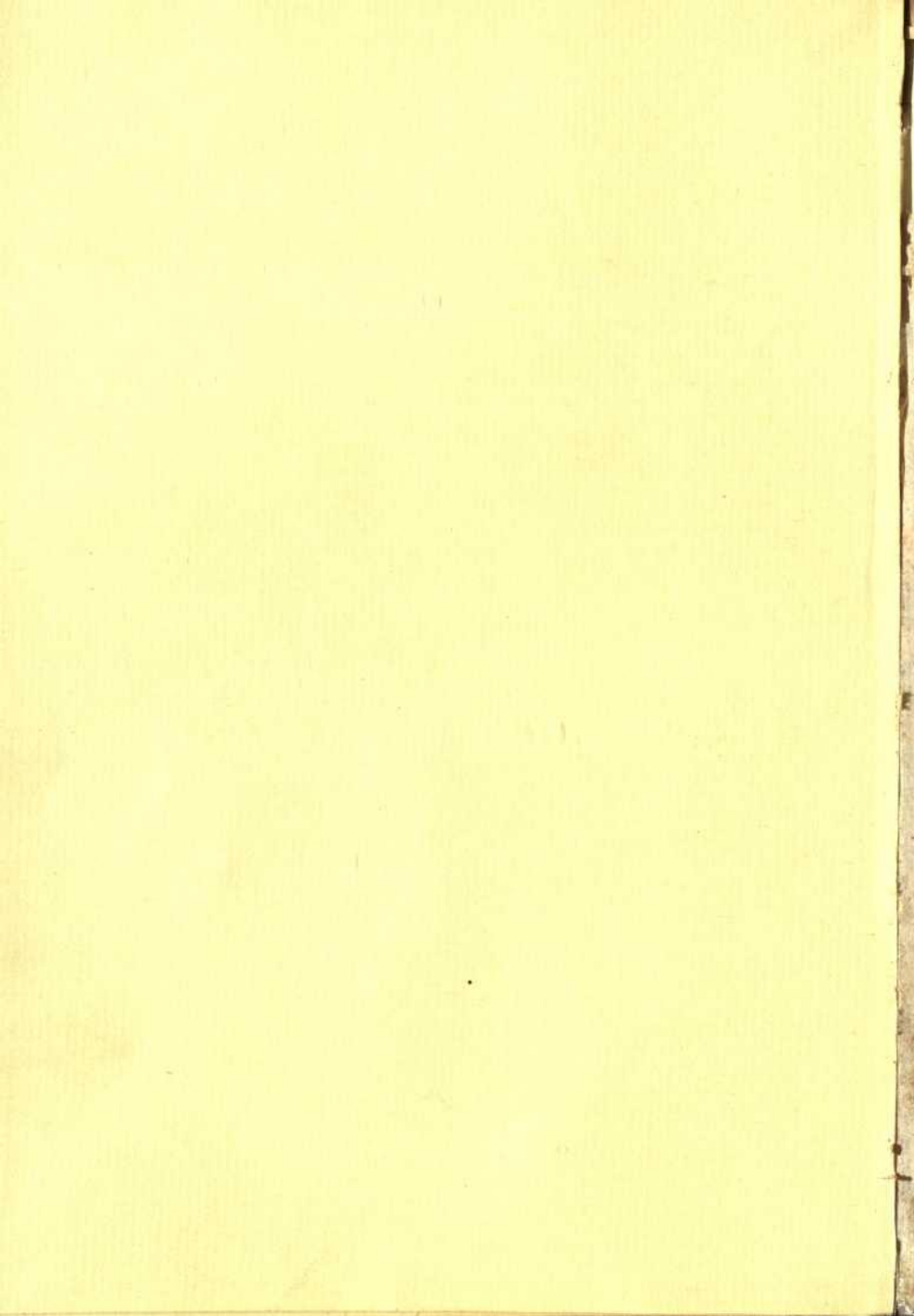

Soi deluzo & Soz Antonia de la
Concepcion Rodriguez,

For the use of the
University of Cambridge

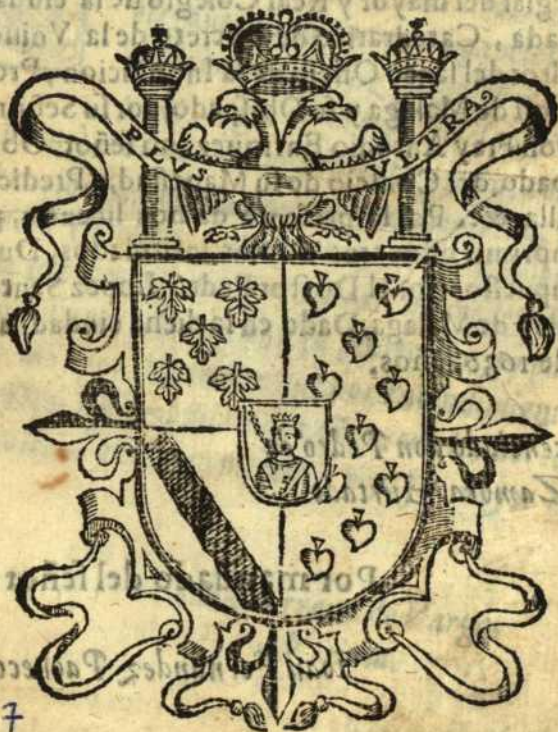
A B C D E F

D V L C E
MISCELLANEA

DE VERSOS LATINOS Y CASTELLANOS,
Elegias, Emblemas, y Hieroglificos, diuinos y
humanos, a varios asuntos.

*A Don Pedro de Zamora Hurtado, Consultor del S. Oficio,
Canonigo Doctoral de la Catedral de Malaga, Promisor y Vi-
cario general della y su Obispado, Visitador y Iuez priua-
tino por su Magestad, de sus Reales Hospitales.*

Autor el Doctor Pedro Lopez, Medico Lusitano.

Año

1639.

R.-34.407

Con licencia en Malaga, por Iuan Serrano de Vargas.

C E N S U R A.

DE Mandato D.D. Petri de Zamora Hurtado, huius Malacitanæ Diocesis Prouisoris, & Vicarij generalis, &c. Vidi hoc opus, nec inueni quid Christianæ Religioni aduersum, imò in diuorum deuotionem fidelium peccus allicit, & eorundem laudes sufficienter exprimit: Si quid humanū, vel satyricum continet, id ad Poeticam disciplinam scholasticis utile, & ad animi recreationem congruum, si vel atticæ noctes, vel hilares joci ad vsum fuerint instituti. Datum Malacæ, die 7. Decembris, Anni 1636.

Barnabas de Lara.

L I C E N C I A.

Nos el Licenciado Don Pedro de Zamora Hurtado, Collegial del mayor y Real Colegio de la ciudad de Granada, Catedratico de Decreto de la Vniuersidad de ella, Consultor del santo Oficio de la Inquisicion, Prouisor y Vicario general de Malaga y su Obispado, por su Señoria Reuerendissima Don Fray Antonio Enriquez, mi señor, Obispo del dicho Obispado, del Consejo de su Magestad, y Predicador de su Real Capilla, &c. Por la presente damos licencia, para que se puedan imprimir estos tres Tomos, intitulados, Dulcis Miscellanea, compuestos por el Doctor Pedro Lopez Santiago, Auissensi, Medico de Malaga. Dado en la dicha ciudad, a 7. de Diciembre de 1636. años.

*Licenciado don Pedro de
Zamora Hurtado.*

Por mandado del señor Prouisor.

Ioan Fernandez Pacheco, Notario.

A DON

A DON PEDRO DE ZAMORA HYRTADO,
Consultor del Santo Oficio de la Inquisicion, Cano-
nigo Doctoral de la Santa Iglesia Catedral de Mala-
ga, Prouisor y Vicario general della y su Obispado,
Visitador y Iuez priuatiuo por su Magestad,
de sus Reales Hospitales.

Iendome con forçoso empeno, de sacar en
publico esta Dulce Miscellanea, que
su difunto Autor dexò impressa, y con-
sagrada a V.m. en vna Oracion docta y
elegante (que con otros papeles curiosos
perecio en el boraz fuego de la peste, cu-
yo contagio rigoroso, le despojo de vida
en solas doze horas) me parecio conueniente y justo, continuar
y poner en execucion su intento, por dos razones. Vna, preten-
der por este medio (mostrandome grato y afecto) desempeñar
alguna parte de lo copioso, que por tantas mercedes de V.m.
recibidas, deuo. Y otra, porque con su proteccion ampare esta
obra, de los que mas por costumbre que por entendimiento, cen-
suran. Guarde Dios a V.m. dilatados años, con los acrecenta-
mientos que su virtud y ciencia merece, y yo su mayor aficio-
nado desseo.

Ioan Serrano de Vargas
y Vruena.

Sonetos de Ioán Serrano de Vargas y Vruena, Impressor.

R inda leña abundante el	CALAMBVCO,
Que abraſe a Chatillon haſta el	TESTVZ:
Viſtan Luteros funebre	CAPVZ,
Traguen bolas de plomo, no de	TRVCO.
Qual ludas los ahorquen del	SAHVCO,
Hierantos, no con palos de	OROZVZ;
Sino con fuerte encina de	ADAMVZ,
O con el gruelfo leño de algun	BVCO.
La paz les falte, ſobrieles	RENCILLA,
Sus corazones duros crien	CARCOMA;
Al poluo de ſu error falte	ESCOBILLA.
Y el parça ſu licor, fragante	POMA,
Sobre el Laurel fiendofa de	CASTILLA,
Opueſto al Frances Rayo de	SODOMA.
S asilegos Caluinos, deſta	VEZ
He de coſtaros eſta herege	FAZ,
Y ſin temer fiança, ni aun de	HAZ,
Os deſhare a moquetes vueſtra	TEZ:
Hidalgo ſolariego, no de	PEZ,
Soy en mi tierra, conocido a	SAZ;
No quiero con Luteros tener	PAZ,
Que loys del Archidiablo ſuzia	HEZ,
Si medroſos quereis hazerme	BVZ,
Segare vueſtros cuellos con mi	HOZ,
Parque ſeguis al Zape infernal	MIZ,
Huyendo de la Igleſia y de ſu	LVZ,
Venid, venid hereges, que vn	CAHIZ,
(Y vn millon de fauegas) de vna	COZ
(O con ſola mi	VOZ)
Arrojare al infierno, donde	ZVMBA
El que en lobriegos concabos	RETVMBA.

Todas las Poefias de los Certámenes perdio el Autor en la peſte, y aſſi no ſe hã impreſſo, como ſe entendio; eſtas mias vã por llenar eſta plana, y porq̃ ſe premiaron por ajuſtadas a las leyes
 TOMVS

TOMVS PRIMVS.

DE IIS, QVAE AD
humanarum rerum histo-
riam pertinent.

METAPHORA AD INFÆLICEM
mortem Quintanensis Marchionisæ.

ARGVMENTVM.

P Astor, dama, elephas, tigris, formica, leoque
Hoc opus efficiunt, hoc tibi lector habe:
Hoc tibi non alijs: genus intolerabile vulgi
Innidet ingenua nobilitate viris:

A

Offen.

Offensam incusat quod rectum, & nobile donum;
 Inque malum vertit quod solet esse bonum.
 Nulla mali species, non laesi iniuria sexus,
 Personæ offensam non habet istud opus;
 Siquid habet fors san somnis, & nocte sepultum
 Crede, ferunt certam somnia nulla fidem.

SOMNIUM PEREGRINI.

O Bleat rerum novitas, studiumque sciendi
 Excitat ingenuos (si nova causa) viros.
 Ego ab ij, liuquens patrij vada cœcula regni,
 Cœraceret vt cunctos mens peregrina situs.
 Vidi Annam, Rætinq; vagam, Mœdamq; euentē;
 Cumq; Ebro, Rhodanum, Danubioq; Tybrim:
 Quas Duius vorat, & Minij bibit accola montis,
 Quas clarus Tormes, quas Tagus addit aquas,
 Inde Italos fines, & claram Napolis vibem,
 Germanique nouos, Vindelicique sinus.
 Europæ læna populi, dextra Aficus Auster
 Surgit, & in medio Cyprea regna mari.
 Hic requies, nemus arboreum, & florentia prata
 Pictoris visum detingere meum.
 Sedi igitur frondes inter, menthamque salubrem,
 Florentemque thymum, pulegiumque leue.

Hic

Hic suaves casia flarus, & olentis anethi;
Illic porpureis lilia mixta rosas;
Europam versus currit dulcissimus annis;
Ad Lybiam clavis Pontus inundat aquis.
Dum sedeo vmbrosæ salices, volucresque canori
Fecerunt sonitus, & leue mormur aque:
Lenta quies sensim clausis obrepit ocellis,
Atque animi corpus destituere suum:
Sed vaga sopitam conturbant somnia mentem:
Ante oculos versant horrida monstra meos:
Postratum quatuor circum sedere volucres,
In quorum medio coruus & vnus erat:
Triste omen, semperque malignæ nuntius horæ;
Sæpè malum pendens, exitumque vocans.
Obstupui quærens duri prognostica casus,
Expectansque malum, sollicitansque bonum?
Haud procul innumeriq; greges, pecudiq; cæteræ,
Quæ solus pastor, sed bonus ipse, regit.
Inter oues damam pastor regalis habebat,
Qua melior, qua non pulchrior vlla fuit:
Pastorem tamen ista suum, pecudesque reliquit
Ante oculos velox obuia facta meos:
Forssan læsa nimis, vel duro pressa dolore
Auxilium, & medicas ægra petebat aquas.
Cunueniunt pariter numero de ingente sequenti
Et tygris, atque elephas in sua iura pares:
Hanc illi circum rursus noua pascua tendent,
Quodque docent carpit dama sequuta nemus:
Nunc se mergit aquis, auido nunc ore salubres
Herbarum succos, antidotumque bibit.

D V L C I U S

Nulla tamen prodest, nulla est medicina salubris;
 Dama salutiferum semper anhelat opus.
 Sæpè gemit, sæpè alta polo suspiria mittit,
 Quò tandem forti concidit illa malo.
 Ecce caua leo confurgens de rupe superbus;
 Scilicet audito murmure, promptus adest:
 Et ponit rabiem, & damam veneratur, at illi
 Confusi musant, duraque bella parant,
 Infrendentque feri passim, tandemque recedunt;
 Vicinum regio continet illa nemus:
 Hic habitant mæsti, & grauido suspiria corde
 Emittunt, geminat dama relicta malum:
 Indeque prospectant fines, casusque futuros;
 Quid leo, quid moribus, quid crisis illa ferat.
 Verùm dama graui morborum obfessa labore
 Mortua magnanimam concidit ante feram.
 Ille ferox rugit, & campo discedit aperto,
 Inuaditque duas, quas fugat ante, feras,
 Et tygridem ferit ipse ferum, mordetq; elephantū:
 Hic tacet, atque fugit: sternuit ast elephas;
 Inde ferum tentat rostro turbare leonem,
 Quique duos dentes vulnere bina dedit;
 Et sanè leo mortali procumberet ictu,
 Huic ferat auxilium ni fera amica fere.
 Nòbilis occulto formica insurgit ab antro,
 Proque suo pugnat rege, leone suo:
 Mordet, & in geminam tenuis se se inserit aurem;
 Et totidem plagas, quas tulit ille, dedit:
 Hinc nasi sub fronde volat, naresque lacerat,
 Et nasum, & nares vulnerat illa duas.

Inde

Inde foras rursus binis se immisit ocellis;
Partitumque elephas, ceu leo, vulnus habet,
Maius habet, nulla securam in parte quietem
Inuenit: inde fugit, mox redit ipse gemens:
Stare loco nescit, pedibusque insultat, & alis:
At formica volat, ni volet ipsa, perit.
Fortior hac elephas magno pede tundet, iniquam
Forſitan hanc vna ni bibat ille vice.
Hoc bellum: vario dubia est victoria Martē:
Seu tygris, aut elephas, siue leo superet:
Seu formica agilis cæli supereminet atris:
Seu victa ista cadant omnia, vel superent.
Quæstio dura manet mea sit conclusio: semper
Damna tulit bellum, pax tulit vna bonum.
Vtterius quò maior adest prudentis, maior
Gloria, suspectum stultus habebit onus.
Formica est prudens, elephanti bellua prudens,
Nec minor est tygridis fama, decusque feri:
Non dubia est equidem fortis sapientia pardis:
Nempe inter cunctas præſidet ille feras.
Quisque sonat victor, palmam sibi quisque vicissim
Occupat, & propriam iactat, aitque suam.
Dixit, & excusis ater sopor effugit alis,
Cum veniunt oculis lumina clara meis.
Hæc vidi, ni cæca animos mea lumina fallant;
Seu veri species, seu fuit ille sopor.

D V L C I S

IN EVENTVM SIMILEM

metaphorica descriptio.

ARGVMENTVM.

I Liceo pastor recubans sub tegmine Daphnis
 Carmina pro domino concinit ista suo.
 Et rursus tangit cytharam (fuit alter amic²)
 Pro socio hos versus Daphnis amicus habet.
 Nec tantum canit iste, mouet bellū: en iacet ingens,
 Ante suos populus, ceu fera magna, pedes.
 Illicet hic mira sublimis præsidet arte,
 Et domino palmam donat vtrique suam.

METAPHORA.

F Ortè sub arguta confederat ilice Daphnis,
 Vicinumq; nemus, quò via ducit, erat.
 Ecce viatores concordī fædere iuncti,
 Vnaque quæ pariter fæmina iuncta venit:
 Hanc ducunt illi, & dominam venerantur euntē
 Ambo pares animis, consilioque pares.
 Hæc tamen (infelix omen, sidusque malignum)
 Concidit ægrotans, & gemit, & moritur.

Occu-

Occurrit populus, varioque in iudice lis est;
Quisque suam causam, iudiciumque mouet;
Has inter lites, dubij inter praelia Martis
Vna viatorum vox tacet, atque fugit:
Vnus procerae subit alta cacumina quercus;
Hic fera sub dubio praelia Marte videt:
Quò casus se vertat, agat quid bellua vulgi:
Quid faciat socius, dum filet ipse, suus.
Qualis adest spectans populus, cum fortis arena
In media taurus ludit, ouansque gemit.
Alter in aspectum campo stetit acer aperto
Sustentans pondus, iudiciumque minans:
Inquit enim, iustis sanè est hæc mortua causis:
Morbus habet culpam, non mea culpa, suus.
Hæc Daphnis vidit propiusque accessit, & inquit;
O fera gens populus, iudiciumque ferox,
Nullum hic crimen adest, non læsi iniuria vultus;
Hæc obijt morbi pressa labore grauis:
Hisce oculis ego met vidi, sensuque notauis:
Credede mihi, hac vllum non fuit arte scelus.
At minimum culpe si forsitan incidat, alter
Hostis adest, pœnas soluat vterque suas.
Hæc Daphnis: index populus respondet: vt inquis
Non culpa vlla, ideo non mea pœna subest:
At si fortè leuis damni superesset imago:
Hic tacet, atque fugit: non ideo moritur.
Ille ferox sæuo pugnât cum iudice, totam
Ipse ideo pœnam iudiciumque feret.
Daphnis ad hæc: potiº magno est hic dignº honorº:
Defendit causas ore loquente suas.

Qui

D V L C I S

Qui tacet ille, seclus iam consentire videtur;
 Peccatumque monet, qui fugit ille, suum;
 Ergo de supera quercu descendat, & inde
 Ipse suas pœnas, iudiciumque ferat.
 Rursus ad hæc populus placido iam pectore iudex;
 Sæpè loqui nocuum est, sæpè tacere iuuat.
 Sæpè iuuat fugere, & belli vitare periculum:
 Contra omnes lybias non valet vnus homo;
 Ergo pares animis, & certo fœdere iuncti,
 Non habet hic culpam, non habet ille suam?
 Non ideo pœna vlla vitis, sed præmia, laudes,
 Multus honor, multis gloria danda modis.

PEREGRINVS OBSCVRITATIS rationem proponit.

<i>Scilicet aliquis iniuste laceſcit? metaphora commentationem ægrè pertulit. Obideget interprete: ſi quis optat, conſulat peregrinum.</i>	<i>Si ſatis hæc non ſunt, maiora arcana ſuperſunt:</i> <i>Auxilium dubijs dant mea pleetra ſuis.</i> <i>Viuit adhuc peregrinus, adeſt qui carmina daphniis</i> <i>Præbeat: hos dubijs conſule naſo tuis.</i> <i>Ni facias, non tuta manet tibi lectio, tutum</i> <i>Non iter obſcuro ſi via facta pede.</i> <i>Ergo caue, & cautè ſecreta hæc perlege, namque</i> <i>Non intelligere eſt negligere iſtud opus.</i>
--	--

UTRIVSQUE METAP
 phoræ explicatio.

P R I M Æ.

SUm peregrinus ego somni sub nocte sepultus,
 Qui gratos animos, iudiciumque peto.
 Hinc elephas clara insignis virtute Biana,
 Et tygris egregia præditus arte Bæz.
 Castillus, seu castellum, fortissimus instat,
 Ceu fera terribilis, magnanimusque leo.
 Formica est dominus Soto de stipite Petrus,
 Damaq; Marchiona est, quæ gemit, & moritur.
 Pastor ad innumeros se præbet Episcopus agros
 Moribus insignis, iudicioque potens.
 Unus avis, atavisque potens, rara indole princeps,
 Princeps, pastor, eques, clarus, amicus, agens.
 Bella patent, durique patent discrimina casus:
 Occultum siquid, fert peregrinus opem.

D V L C I S

SECVNDAE METAPHORAE

*explanatio, quæ & primam clario-
rem reddit.*

DAphnis in Auissensi Lusorū solo na-
tus nunc degens Malacitano sub ili-
ce considerationis perpendit iter, &
euentum celebris Marchionisæ ducens bel-
lantem Bianam, non immemor Baiz socij,
quamuis a conflictu recederet. Igitur vna-
nimes ambo, & concordī cōsilio Marchio-
nisam ad balnea comitantur: hæc ex ani-
mis morborum vehementia concidit. Po-
pulus indignatur, & ritu fere clamat, voci-
feratur, mordet, atque vtrumq; & accusat,
& tentat punire. Baez in occultam quercū
quasi in obscuros silentij recessus aufugit,
vulgi scilicet indomitam vim & noscens,
& pertimescens. Biana cum eodem virili-
ter luctatur campo stans quousque feram
debellarit. Accurrit Daphnis viæ propin-
quus, & omnis euentus conscius, tanquam
testis oculatus verumque inculpatum of-
tendit. Rursum populus Bianam cum fera
dimi-

dimicantem arguit. Iterum Daphnis hunc laudis, & honoris dignum satis probat, atque consulto iure confirmat. Assentitur iudex, ac tranquillo iam vultu, & beneuolo pectore ambos amplectitur, atque ita liberum, honoratumque Bianam remittit, nec improbat fugam, & taciturnitatem Baiz, imò securiorem statuit, ac tandem verumque a culpa immunem ostendens præmijs, & laudibus dignum ad cælum vsque effert. Vt autem primæ metaphorę seruiamus scies lector beneuole post hos vulgi conflictus deterius bellum sequutum inter nostrum Bianam, & Granatensem Castellum iuuante affini Soto. Sed de his satis quæ amicorum precibus compulsus repente protuli, nec meditatiùs elaboravi. Propositum opus statueram, cuius titulus erat: *Conciliator differentiarum*, ibi vtriusq; & Soti & Bianæ multa probauerā, nulla manifestè reiiciens, idq; comprehensum soluta oratione, quamuis minùs concinna, ac perpolita, quàm frequens Castellana: subinde Galeni, Auiscenæ, Pauli, Hippocratis,

ac reliquorum Principum authoritatibus confirmatum . Vidi tamen sic eorum animos concitatos, ita bellum cruentum, vt fatius duxerim pedem retro mouere ne medio agmine vulnus aliquod incautè acciperem : quippe accidit in simili conflictu, & ab amicis vulnerari, & ab hoste occidi. Adde gentem nostram (Medicos voco) leui de causa queri, ac pungi subtili licet aculeo, simplici docebo, narrabo, vno verbo subijciam, aduertam, & similibus quæ ad rerum explanationem, & orationis cultum non parum faciunt . Accedit me libri mei excussu occupatum esse quare modò his lector contentus abi ad nocturnos iocos, & frequentes amicorum facetias.

AD DOCTOREM BIANAM, CELE-
brem Physicum, ac Medicum, qui
in bello excelluit.

*Fortiter aduerso pugnasti Marte Biana:
Exoptant validas bella cruenta manus.*

Vicisti

Vicisti Herculeas, si fas est dicere, vires:

Iste vnum tantum vicit, at ipse duos.

Maius erit, veniet tempus, bella ardua restant,

Quique cadat rursus tertius hostis erit.

NE TAMEN OMNE CVM MEDICIS

bellum de reliquo grege aliquid

adijciamus.

AD EOS QVI SVIS CARMINIBVS

hunc libellum exornarunt, ipsumque, & autho-

rem laudibus substulerunt.

Innumera vobis grates debentur amici:

Has ego: pro tanto munere gratus ero.

Qui gratus partem doni, cordisque rependit:

Hinc aliud, veniet tempus, & ipse dabo.

Vester honos, laus vestra aderit: mihi munera restat,

Vltima pars huius que dabit vna tomi

Vltra hæc, dona meo semper tua pectore viuente

Semper gratus ego, semper amicus ero.

D V L C I S

A D D. L V D O V I C V M
de Soto, & Aldrete, qui ad huius libri editionem
nostros animos excitauit, & sumptibus
vires addidit.

Viue diu felix Aldrete: hunc sane libellum:
Ecce tuus, noster non erit iste liber.
Vera loquor; prius huic animos, viresque dedisti;
Ni tu Aldrete fores, non liber iste foret.
Ergo quid? æternas dabit hic pro munere grates:
Non habet hic aliud pauper, inopsque pecus.

A D D. D. P E T R V M
Hurtado de Zamora, Prouisorem, &
huius libelli protecto-
rem, &c.

En tibi noster adest Prouisor amice libellus:
Vt videas pariter, prouideasque rogo.
Vt videas, censoris erunt tibi munera: profunt
Lyncæi visus, perpetuusque labor.
Ast vt prouideas, adsint tua dona necesse est:
Vulgus amicitias vtilitate probat.
Vt rursus bene prouideas aliud tibi restat:
Defendes, noceat ni manus vlla, tuum.
Scilicet hunc liuor mordebit, & inuida rumper
Passio, ad ingenuos hæc inimica viros.

Ergo

Ergo vni terna incumbunt tibi munera rector:
 Mæccenas, censor, dux, tria dona simul.
 Si benè terna feras munus complebis vtrumque,
 Noster Promisor, noster amicus eris.

IN MORTEM PHILIP. Secundi Hispaniarum Regis.

Occidit ocidens Sol, & iubar orbis Iberi,
 Grandior Oceani quem tremit vnda maris:
 Occidit hic, nempe ortus erat: post nubila tristis
 Nox venit, ad Solem, ceu levis vmbra, suum.
 Stat cunctis certum, quamuis mutabile, fatum:
 Est inquam nullis mors fugienda modis.

IN MORTEM SEBASTIANI I.

Lusitanorum Regis potentissimi.

Occubuit fortis florenti in vere Sebastus,
 Ceu demessa fero pollice poma cadunt.
 Quò fera Parca ruis, quò tela cruenta minaris?
 Dic mihi? regnantis quid tibi displicuit?
 Non inculpati sanè rara indole mores,
 Non fortes animi, non pretiosus honor.
 Ergo quid? populi precibus, votisque petitus
 Mortuus est lachrimis Rex, quibus ortus erat.

*Hic nempe post
 patris interitū
 vnicus natus est
 a populo avidis-
 simè desiderat⁹,
 lachrimisq; peti-
 tus, quò tandem
 præcipiti turbi-
 ne animi iuveni-
 liter exultantis*

PHI. Lybia occubuit.

D V L C I S

PHILIPPO, DOMINICO, VICTORI;
*Austriaco Hispaniarum Regi
potentissimo.*

Quatuor infantem decorant generosa Philippum
Nomina, sed meritis vix paria illa suis.
Ingenium dedit, & mentem natura Philippo;
Ingens Dominici gloria, honosque fuit.
De palma victor, reliqui nunc cedite Reges;
Hic vincit, reliquas Austria præbet opes.
Iure igitur tanto hæc Regi data nomina, tantum
Non potuit simplex nomen habere decus.

RODERICO HISPANIARVM
Principi felicissimo.

Fælix Rodericus, felicior omnibus vnus:
Sunt quoque fælices qui tua fata vident.
Dat princeps, habet antiquas Hispania vires,
Quas tulit eiusdem nominis alter avus:
Ille solo æquavit regnum, hic ad sidera tollit;
Ille dedit lachrimas, hic sine fine lyram:
Ille dedit fines, hic longi exordia regni:
Ergo ingens regni fama, decusque tui.

ILLVS.

ILLVSTRISSIMO PINÆ

omnibus ferè animi, & corporis do-
tibus insignito.

Gloria, progenies, laus, mores, fama, poësis,

Consilium, pondus, mens, lyra, robur, honos:

Magna, grauis, florens, æqui, pulcherrima, dulcis,

Maturum, sapiens, grata, virile, nouus:

Laus Iouis, est, moresque boni, Iouis inclita factis

Gloria, & egregium nobilitate decus.

Mars dedit arma, rosæ posuit Venus ore decorem,

Luna vias, cytharam Phæbus ytramque dedit:

Mercurius dedit eloquium, Saturnus honorem

Consilij, & tacito, si datur, ore loqui:

Omnia supremo fælici a sidere Pinnæ

Sunt data, nec meritis æqua fucere suis:

*Adiectiua cum
substantiis è di-
recto coherent
in duobus primis
distichis, ita ve
sonet, Gloria
magna, proge-
nies grauis, &c*

AD PRÆSVLEM ILLVSTRISSIMVM
qui dicebatur Lupus.

Ecce Lupus, pastorque vna iacuere sub vmbra,

Nec ferit ille lupum, nec ferit ille pecus,

Credere quis poterit? duplex stat præsule virtus:

Vt bonus hic pastor, sic bonus ipse lupus.

IN EVNDEM QUI PARITER
appellatur Siqueira & Pireira.

Dat fructus Pyrus alta suos, donum utile, semper
Muneribus fruitur terra, manusque suis.)

Cur igitur Siqueira? aliud laudabile restat,
Nil superest, totum iam dedit ista Pyrus.

*Præsulis libera-
litate commē-
dat.*

EIDEM SACROSANCTAM
Eucharistiam gerenti.

Ecce Lupusque, Agnusque vna iacere sub umbra;
Nec ferit ille agnum, nec fugit iste lupum.
Et Pastor lupus est, agnus leo, vivere possunt
Seu pastore agnus, siue leone lupus,

CIVITAS DISCEDENTEM
exoptat plorans.

Quæ quondam angusto magnorū in munere regum
Omen concinuit festinum, & præsulis ortu
Exultans sacros vrbs læta exhausit honores,
Nunc tristes fletus, nunc lamentabile carmen
Infandis miscet lacrimis, nunc flagrat amore
Multa gemens, ducitque has imo ex pectore voces.

*O capitis diadema mei clarissime Præsal!
 O decus, o nostræ præcelens gloria gentis!
 Quò vadis? quò te ventus, quò nubilus Auster.
 Eycit? in nostro magni sunt littore fletus,
 Innumera in portu lacrimæ fugientis amici
 Munera paupertas gemit, & sublimis honorem
 Nobilitas, tota Ecclesiis, tota Vrbe Senatus
 Pastorem exoptat profugum, speratque futurum
 Temporis incertos casus, variumque laborem.
 Qualis humus, cum formosi lux aurea Solis
 Desinit, aut tristes pallenti sincope vultus
 Obscurâ adquirunt speciem, perduntque nitorem.
 Hæc ait, & totum nigranti vellere corpus
 Obtegit, infausam dum mæsto carmine sortem
 Flet gemitans, & pastorem meditatur euntem.*

IN ADVERSVM IVDICEM.

*Absint serpentes diræ, sæuique leones,
 Absit in Hircano bellua torua sinu,
 Et duri Nomades, & iniquo Sarmata vultu,
 Horrentesque Scithæ, carnivorique Getae.
 Sic Nero terribilis, Dionisique ira tyranni:
 Absint, nam maius pendet in vrbe malum:
 Istic Sauromates, Scythici, Nomadesq; Getaeque:
 Hic tygris, atque Nero est, hic lopus, atque leo.*

DE VILICIS

IN EVNDEM QUI DICITVR

Aluaro Pessoa de Carualho.

Nomen auaritiæ est, nam diceris Aluarius, altæ

Vel sis iustitiæ, vel sis auarus opum.

Tu pestis pariter putrida es, rodensque venenum:

Seu Pessoa lues, seu fera pestis erit.

Nec non iniustum robur: fera passio fortem

Te facit, immanis pectore forma later.

Ergo malum, virus, robur: tenet Aluarius ingens

Omnia, nec mentis æqua fuere suis.

*Quod Latine ro-
bur, Lusit dicunt
Carualho.*

IN EVNDEM VÆ VOBIS

qui iudicatis.

Sedibus infernis pœnæ, lictesque parantur;

Illic iudicium est, supplitiumque dolens.

Quas Rhadamantus habet leges, quas æacus ater,

Quas pœnas Minos, quas grauis orcus habet.

Adsunt iudicibus cunctæ: labor omnis iniqui:

Qui nunc est iudex, tunc erit ipse reus.

IN EVNDEM EADEM CONVERSA

ne ira persitus sententiam proferret.

Cedat in augusto profusum Cæsare pectus:

Cedat Alexandro corque, genusque tuo.

Abst

Abfit & in Carolo maiestas, Cæsare virtus:
Cedat Aristotelis, Democritique sophos.
Omne tulit iudex, tota est in iudice virtus:
Hic grauis, atque ingens, hic bonus, & sapiens:

AD SECVNDVM DE NOMINE.

Nomen Iustitiæ est, nam diceris Aluarus, vnum
Iustitiæ indicium candida forma gerit:
Tu lampas, splendorque alto de sanguine, magnum
Seu Pessoa decus, seu dedit ipsa genus:
Nec non excellens robur, te passio fortem
Blanda facit: mollis pectore forma nitet
Ergo iustitia, atque decus, roburque coherent:
Aluarus hæc, meritis nec satis illa suis.

PRO TERTIO HOC TERTIVM

Sedibus æthereis cathedræ, sedesque parantur:
Adsunt pro meritis præmia summa tuis.
Quæ sunt letitiæ, quæ magni gloria diui,
Quæ merces, splendor quas habet altus opes.
Omnia iudicibus, magna est in iudice virtus:
Qui bonus est iudex non erit ipse reus.

SCHOLASTICI CVIVSDAM PRO

Romanis aduersus Græcos.

Cedite Græcorum vires, & Græcia victrix:

Roma caput mundi, Roma triumphat io.

Cedat

D V L C I S

Cedat Achileum decus, ac Agamegnonis arma;
 Augusti est maius, Scipiadumque decus.
 Si magna est vobis Ithaci prudentia, quintus
 Est nobis Fabius Maximus, & melior:
 Nec minor hæc Pallas, stat pro Demosthene Græco
 Tullius, & Græcum vincit in arte Maro.
 Non artes igitur, non iactet Græcia bellum:
 Pro Roma est Pallas, Mars fauet Italiæ,

IN MORTEM ÆTHYOPIOLÆ, cuiusdam moribus, ingenio, & pul- chritudine inligni.

Quæ fuit a Zona tractus oriunda calentis,
 Et fuit in Lufis orta Cupida plagis,
 Occidit, exequijs Nymphæ date lilia nostris;
 Et volucres gratos, carmina vestrâ, sonos.
 Hæc fuit ore Venus, cerebro fuit altera Pallas,
 Hæc philomela canens, psittacus ore loquens?

INVEHITVR POETAS HISPANOS; vel vt ita dicam romancistas, & se ipsum qui trouas fecerat.

Has ego composui (si fas est dicere) trouas:
 Vincere trouantes gloria maior erit.
 Sed pudet, in genij nam sunt hæc plestra minoris:
 Commoda ridiculis sit tua troua iocis:

*Dicebatur, Cu-
 pida,*

*Hæc scilicet in
 certamine quo-
 dam,*

Aut læta histronos imitetur fabula mores,

Aut mimi varios offerat illa gradus:

Nec decet hos inter numerari troua sodales;

Quæis græca, atque soror musa latina sonat:

Si liceat, non laudis erit, non digna triumphi:

Mercedem nullam, præmia nulla feret.

Aut saltem (si fortè ferat) sint vsque minora:

Debentur Latijs munera cuncta lyris:

Vel si non cuncta hæc, dentur maiora Latinis;

Sin minùs has trouas composuisse licet.

CVIDAM CUI MISI RECENTEM cascum, & salitos pisces.

Non fecere bonam pisces cum lacte farinam:

Horrendas varices, & scabiem generant;

Divide, laudandos gignent in corpore succos:

Gens inimica nocet mista, vt amica iuuat.

CVIDAM SATYRICO PERVERSI animi, & mordacis linguæ, turpi tamem, atque abiecto.

Qui satyræ prauo tentat malè dicere versu,

Se priùs aspiciat, quam malè despiciat.

Maleus incudem refugit, quam vulnerat idem;

Et faciem lædit quæ manus, ipsa dolet.

Semper agens motu patitur, patiensque resistit;

Sæpèque vis maior ¶ hæc fuit, illa minor.

*Præcepto medi-
cinæ hoc cõstat,*

*ac ideo Indi ma-
ritimæ regionis
incolæ hæc mor-
bo conflictantur.*

Audit

D V L C I S

Audit qui loquitur: nam sæpè reciproca verba:
Sæpè malum peius, qui malè dicit, habet.
Ille dabit satyras cui nullum crimen, & error:
Sin minùs hic taceat: sæpè tacere iuuat.
Ille dabit satyras, si detur forsitan ipse:
Verùm crimen homo (non Deus) omnis habet.

ALTERI SATYRICO SATYRÆ vicio deprehensus.

*Dicebatur hic
flores.* Non habet hic flores, spinas habet, attamen vna
Haud nos, sed florem pungit iniqua suum.

AD INTERITVM STRENVISSIMI ducis, qui simul & Latinus poeta, & a ducum familia oriundus.

Mars hastã patribus, tibi Mars quoq; cõtulit hastã,
Carminaque & suaues dulcis Appollo sonos.
Hic dux, & vates, gemino sic munere dignus:
Vna manus ferrum ducet, & vna lyram.
Ergo Mars atavos, quia lauro es clarus & armis,
Mars, & Appollo tuam ploret vterque necem.

NOBILI, AC LIBERALI VIRO.

Plena tuis semper donis manus aurea, semper
Muneribus gaudent pauper, inopique tuis
Nulla

Nulla dies ergo memori te subtrahet ævo:
 Nanque tua ignorat munera nulla dies.

ÆMINÆ CUNCTIS

*animi, & corporis doti-
 bus præditæ.*

Præcellit summus cuncta inter Sidera Phæbus,

Et rosa de cunctis floribus vna valet.

Mercurius valer eloquio, sunt Palladis artes,

Et formosa hilari vincit in ore Venus.

Donum quisque suum iactat, sua munera quisque;

Tu cunctis maior munera cuncta geris.

In te iuncta manent, quæ sunt diuisa per omnes,

Mercurius, Pallas, Sol, Rosa, Luna, Venus.

Sic pulchra, vt sapiens, forma laudabilis omni:

Mentis opus rarum est, ingeniosa manus.

Æquale exuperat iuuenili in pectore corpus,

Et roseum grato defluit ore decus.

Quid pulchrum natura dedit, quid amabile, totum

Vna tenes, cunctis vnica pulchra modis.

Nil ergo tetris, supero nil grandius Orbe.

Huic cedunt Pallas, Sol, Rosa, Luna, Venus:

Cedunt, vna Deas Beatæ supereminet omnes,

Pulchra, leuis, sapiens, grata, decora, potens.

D V L C I S

FAEMELAE QVAE IVVENEM

linguae gladio, & quinque vulneribus confosum reliquerat, y le llamò, picaro, embustero, sebofo, ladron, borracho, &c.

Quinque mihi spinas, seu quinque incòmoda ponis;

Verùm quæque tua est iam rosa facta manu.

Plebeius, fallax, saeuus, fur, ebrius. omnes

Sunt quinque, inflicto vulnere quisque rosa est.

Qui villis fueram, iam nunc mihi nobile donum;

In cunctis altum vox tua nomen habet.

Sum falax, fateor, si te nunc fallere possem,

Si rapere, & nunc fur ingeniosus ero.

Ebrius insano ruit omnis sensus amore;

Si me seuo vngis, tunc meus ardet amor.

Omne bonũ tecũ venit, & damnum omne recedit;

Nullum inconueniens quidquid amatur habet;

VEL SIC CLARIUS, AT SUPERAT

linguae latine efficacia, decor, sublimitas &c.

Cinco espinas me clauaste

Bolueronse cinco rosas

Y todas ellas hermosas

Si tu sola las tiraste.

Gran señor y cauallero

Cou razõ me llamo aora;

Pues de tu boca Señora

Grã picaro fui primero;

Como fui el embustero

Me aueis Señora egañado

Y de ay quedè auisado

Para el engaño postrero;

Tengo

Tengo el nombre de sebofo, Con el vino de tu amor
 Porque por ti fuy perdido Borracha estoy sin serido
 Auendome derretido Y perdi como vn Cupido,
 En tu Sol claro y hermoso. La vista fuerza y valor.
 Porque pudiera robarte, Todo el mal de vuestro mano
 Quisiera ser vn ladrón, Se buelue bi ã mi Señora,
 Y sacar mi corazón Todo lo ha causado aora
 Con fuerza, gaxua y arte. El Niño ciego y profano.

CVIDAM QVI PROLIXE REM
 differens, & tēpus & hominem perdiderat.

Annus habet mēses, quatuor fert tempora mēsis,

Ceu partes quatuor: pars habet vna dies.

Horas vna dies, & nox haber, hora quadrantes,

Et multas partes hora, diesque tenent.

Annus abit, fugiunt mēses. pars septima cessat;

Sic nox atque dies, sic brevis hora, quadrans.

Tempora labuntur, tacitisque senescimus annis:

Ambo simul currunt, mors cita, vita brevis.

Vita brevis, mors certa, salus incerta recurrunt:

Mors aduersa metu, vita labore nocet.

Non obscura loquor, concessam nescimus horam.

Nec quibus accedat mors inopina modis.

Stultitia est differre bonum, mala sumere, vana est

Spes hominum fines, quæ perit ante suos.

Spes vana est, & vana soli data gloria, celi

Spes firma, & summi gloria vera Dei.

Contingit cuius error, nulli attamen idem

Continuus, nisi sit stultus, & insipiens.

D V L C I S

Clara magis loquor, errasti, iam perdimus annos;
 Perdimus & vitæ commoda certa mez.
 Quod superest profugis virtutem amplectere dānis;
 Hæc rursus facto corrige damna bono;
 Sic felix, lætus, diues, laudabilis, altus,
 Sic eris & sapiens; sin minùs insapiens.

C V I D A M Q V I N O N
 gustabat latini carminis suauitatem,
 imo parui aestimabat.

Si dulcem ignoras epulam, mea carmina, dulce
 Tange melos, dulcis sic erit ore sapor.
 Qui nescit, claræ vires non æstimat artis,
 Discito, vt ingenuum dicere possis opus:
 Sin minùs accipies grandis fera verbera ligni:
 Stultus, & insapiens, vel malus æger eris.

V E L S I C.

Dulcia fastidis Nicolas, acida accipe, morbo
 Sæpe mali profunt, ceu medicina, cibi,
 Non Sacharum, non mella rudis degustat aselus:
 Furfuris exuias pascit, amatque sui.
 Dulce meum carmen, si non uis, accipe pultem
 Furfuris, aut acidas accipe Stulte dapes.

CVIDAM QUI PERPETVO

iaſtantiæ flatu tumefcebat.

Quid iſtas ſtultus, vel quid tua mûnera perdis?

Marceſcit florens ore loquentis honor.

Adde quod in ſummo vera eſt ſapientia verbo;

Debilis humano quæ ſolet eſſe ſolo.

Hoc vnum ſcio nil me ſcire, hoc tu Petre neſcis;

Ergo manes voto, neſcius ipſe meo.

DVOBVS; QVORVM ALTER

*bonus linguam habebat maledictam, alter**malus a cuius ore mella fluebant.*

Improba (ſæpe malum venit hoc) in corde benigno;

Atque malo reſidet lingua benigna ſinu.

Nil mirum. variæ varijs ſunt partibus artes,

Temperiemque vnâ non habet vnus homo.

Sic fert ſpina roſas, ſpinas roſa: ſæpe caducis

Sunt mala iuncta bonis, & bona iuncta malis.

Diuide compositum, vel ſit translatio linguæ:

Sic bonus hic totus, ſic malus alter erit,

DVOBVS QVORVM ALTER NIMIS

tardus, alter rapidus, & alacer erat.

Si Petrus ingentem furibundo in pectore morbum;

Si ſimul hunc laſſo corpore Francus habet,

Ne

DE V L C I S

Ne doleant, manifesta patet medicina, furenti
Stat signum, laqueo nabile calcar adest.
Vel noua materies veniet, ceu futilis vna
Vnus ab ambobus iustus ut adsit homo:
Surge homo cunctis medicis sine crimine rebus,
Nec lentore grauis, nec furia rapidus.

IN LAUDE DEFUNCTI

in signis Loppe.

Terra nouem musas peperit, Musa vnica Loppe:
Orba fuit gnato cætera turba suo.
Vnicus ille nepos, magni musa vnica vatis,
Vnica, sed varijs ingeniola modis.
At periit (dolor hic ingens) ergo sonus omnis;
Omne melos, omnis mortua musa tacer.

IN EIVSDEM EXEQVIAS

lamentum.

Mærent Castalij fontis nemora omnia, mærent
Patnassi celebres, Albuncique lacus.
Effundunt musæ lachrimas, suspiria Nymphæ,
Mæstaque de gelido pectore plectra mouent.
Fata omnis plorat tellus, flet nubilus æther:
Marcesuat frondes, lilia, poma, rosæ.
Nec mirum, periit decus omne, & gloria vatum;
Omnis agri Loppe, Mæzonidumque decus.
Sic moriunte cadunt pariter membra omnia corde;
Sic profugo mundi machina Sole perit.

STILLO

STILLO AE NYGMATICO.

nominis, & Poeta præstanti
tiam celebrat.

Nō lupus, at Loppe est; lora, & modera mina cōstāte
Et resonat vario littera multa pede:
Hinc Loppe; gratos præbet Vega aurea flores;
Et præbet dulcis suavia plectra chori.
Carpus aut versus, Nympharum munera, carpit;
Aut carpit satyris horrida bruta suis.
Sive pium cuncta exuperet modulamina carmen;
Seu pius in vates hic solet esse bonos.
Ergo suum decorant vatem tria nomina, simplex
Non valet immensum dicere nomen opus.

NON MINIMUM DECVS LOPPE,

non minimum Mezentij si AEneæ
magni dextra concidat.

Laudes Loppe suas capiat, sua carmina Loppe;
Sublimi vates dignus honore fuit:
At maiora meo ferret de carmine, coplas
Si non has, versus sed daret ille meos.
Ut superat Cælum terras, utque æthera Phæbus;
Hispanos tantum musa latina sonos;

I D I O T A E M C V I D I A M,
qui librum a me compositum
minimè credidit.

Huic titulus est Si mea non sunt hæc, tua sint, compone libellum;
Flosculus medici Et credam, credes sin minùs ipse meo,
na, nuper a nobis Qui nescit nescire, omnes putat, hæc mea scito,
in lucē editus. Sic liber iste meus, sic tuus alter erit.

E V N D E M P R O V O C A T A D
lectionem alterius libri a nobis
antiquitus editi.

Huic titulus est Hæc mea si non sunt, Sophiæ lege carmina nostræ;
Poesis Philoso- Plus hæc mira seges, difficilisque labor.
phica, opus sanè Fac igitur facias, vel non mireris amice:
per difficile, quo Sin minùs hæc faciam, pluraque quotidie.
variij logicae ple- Sic ego mirus ero, sic tu miraberis omnis:
xus atque medi- Sic intenta noui simplicis ora patent;
cine, & Sophia
inaccessa arcana **E I D E M Q V O D P R I O R E M**
elegant carmine librum nuper editum aceta-
exponuntur. tum appellauerit.

Accipe acetatam, si quæris dulcia, Brome:
Si gustare bonos, accipe Brome, cibos.

En tibi, quæ succo præstat lactuca salubri,
 Origanumque potens, pulegiumque leue,
 Et quæ dicta olim sano de corde corago,
 Et bona de succo quæ fuit herba suo.
 Accipe, si non uis, adsunt tibi rustica Bromæ
 Allia, vel brutis hordea prima suis.
 Non bene conueniunt rudibus mella aurea asellis,
 Non dulcem gustat rustica turba cibum.

AD EVNDEM QUI DVOB' PRAECE-
 dētibus inuidiæ simulacris sibi metipsi cōtradixit.

Dixisti librum me non fecisse, quid ergo
 Dicis acetatum? cur tua dicta negas?
 Tam citò acetatum, fuerat qui flosculus, & qui
 Tam bonus ille fuit, nunc malus esse potest.
 Errat ut a ventis discordibus acta phaselus,
 Diuiduum te agitant inuida corda suum.
 Vno ex ore simul veniunt contraria, tecum
 Iam pugnās, Bromæ nescio propositum.
 At scio: in ore canum rodīs, non attramen haustas:
 Os durum est, rodes, frangere non poteris.

HIS BROMA LACESSITVS SEQVEN-
 tia cōtra nos scripsit, quæ fideliter trāslata sūt: igitur inquit

Cur igitur famæ medicorum facta veneni
 Rodere sic audes carmine digna senex?
 Cur miser immerito fulgorem vertere linguæ
 Sub Græcæ optasti, vindicet hocque malum.

Hordea prima,
 hoc est nascencia,
 vulgo, alcaxer.

Qui scilicet prius
 propter libri ex-
 cellentiam nostrū
 negare tentauit.
 Postea rectus ve-
 ritate inuile su-
 turum dixit.

Non intelligo hāc
 Grammaticam.

Torū non intelligo

D E V A L C I S

Ipsa Minerva ferox dum magnis concava cali
Consumunt radijs corrumpit ipse miser.

Porius Bromalis musa. Dum mihi nunc diē at gaudens mea disthica musa,
Dumque furor iunctus sit tibi parua quies.

Te ipsum nosce tuos flores, iterumque reuifas,
Quos damnat laesos nunc medicina proba.

Nescio ubi inuenit breuē primā huius aduerbii nuper. Quid nuper in lucem cognosces edere librum,
Quid Nerei flores, lethiferaeque thora.

Melins diceret, Qua merito propter stis nigra vorare libellum
Debet, & fumum mittere ventre sub.

Et ut fumum.

¶ Hæc ille nostrorū medio interposira quasi in tra-
gedijs, quod extremes vulgo dicunt.

AT NOS AD HÆC SIC.

Nescimus autorem, quæ sit manifesta phrenesis:
Hæc patet, inuidiæ cognita signa patent.

Ferunt hos alieno auxilio composuisse, sed debile auxilium. Non audet Bromus, non lecit, rudie, oncat, amicum
Quærit, ut hos versus, ceu Bromus alter, agat.

Et sane Bromus, nam grossa oratio, carmen
Inspiduum, sensus nulla figura boni.

Scilicet qualia Bromæ solent componere. Ergo, si Bromus fecit, bona carmina, si non
Sunt mala, qui fecit, dicat, & accipiet.

Accipiet sincera boni documenta magistri,
Et linguæ, & sceleris verbera dura lui.

¶ Hæc nos repente in media platea qua illa idiota
carmina nobis fuerunt oblata, & septem diebus co-
cinnata, sed nos ibidem sequentia quæ exponunt
igno-

ignominiam detestandi carminis, & satisfaciunt
autorum obiectis.

Tardus tardasti, tardus rudis, oncat asellus:

Tardasti tardus: transeat hoc Bromule.

Vt tardus non grata feres, ingrata dedisti:

Versas, non versus qui dare Bromi potes:

Errasti, nuper brevis est prior, aspice tardus,

Non lædas musam: transeat hoc etiam.

Non tamen innumeras fugient tua carmina pænas,

Quæ meruit, magnum, suscipe Bromi, scelus.

Tu Nerey peruersa locis, tibi læthifer arcus,

Tu fera mortali vulnere Parca nocens:

Tu matalanos, tu vitæ pestifer hostis.

Tu rudis, & grosso flaccida Bromi sinu.

Deterius restat: miserum febris inuida pectus

Torquet, & hinc caluus, turpis, avarus, inops,

Indeque letheas iam nunc Bromus incolit undas:

Invidia est barahî, dæmonis & vitium.

Hæc, & plura silens mitto: nunc munera dicam,

Quæ liber iste meus, folculus ille tulit.

Vitæ hominum prodest liber hic, flos iste salubris;

Ceu violæ, aut pulchris lilia mixta rosas.

Nec, velut in rudibus crudeli a pollice campis,

Marcidus emoritur, deciduusue fluit:

Vivit, & æternos florens durabit in annos:

Non dens erodens, non ferus vnguis obest.

Non hunc tempus edax, non hunc cariola vetustas

Absumet, virtus integra semper erit.

Maius habet, libros vnus supereminet omnes,
 Cedunt Græci, Arabes, Ausonisque patres,
 Turba modernorum cedit, seu Gallia florens,
 Seu rude progenerans, Hispala terra pecus.
 Hic ornat Græcam pariter, linguamque Latinam:
 Hæc correctæ, suo non fuit illa typo.
 Aspice origineum, viuunt mea littera, certum
 Inuenies quidquid littera Græca tulit.
 Nil nisi concinnum, nil non laudabile restat;
 Proficuum varijs est liber iste modis.
 Cætera quis nescit: sistat musa aurea cantum:
 Marceat florens ore loquentis honor.
 Quod superest, nulli redolent mea carmina crimē:
 Siquid, acratum quod Broma præbet, habent.
 Non canis, aut iudeos caries tua facta momordi:
 Effeci linguæ dira flagella tuæ.
 Qui odit canis est: igitur sileatque, legatque:
 Sin linguæ accipiet verbera facta sua.
 Lusus adest Malacæ furibundo Marte Iacobus:
 Hic hostes superat, punit, & interemit.

VENIA ANTE DEFENDENDAS
 conclusiones præsentæ Episcopo.

Si liceat nostræ fulgor clarissimus vrbis
 Excellens Præsul, veniam si maximus inter
 Rectores tribuat rector: si dona rependas
 Maxime doctorem præses, quo sospite nullos

Horrena.

Horrentis belli casus, aut fata recuso.
 Vos quoque (si tantum fas est deponere nomen)
 Primatum veneranda cohors, florensque senatus
 Este animo, veniamque meis superaddite verbis.

Epigramma Patrono dicans theoremata.

Donarem quas Pontus habet, quas Persia vestes;
 Et quas lentus Arabs, quas habet Indus opes:
 Non habeo, verum superest regina voluntas:
 Muneribus pretium quæ dedit, ista dabit.
 Parvula de læto dabit hæc theoremata corde,
 Parva licet manibus reddita magna tuis.
 Non alios flores medicinæ parurit aruum,
 Non alias noster continet hortus opes.

COMMENDAT PATRONI
 excellentiâ, & præsens implorat auxilium.

Cedat Alexandri, & celebris domus aurea Cyri,
 Vel quidquid toto maius in orbe potest.
 Discedant omnis pariter sapientia, & artes.
 Discedatque Plato, cedat Aristoteles.
 Maius adest, superat maior spatia omnia Petrus:
 Cuncta manent celebri posteriora manu:
 Ergo age in angusto sunt hæc theoremata casu:
 Auxilij veniat lumen, & umbra tui.
 Grandior accedit grandi de lumine virtus:
 Arbore de grandi grandior umbra venit.

PRAESIDI LAVREAM DATVRO.

Dicebatur Zamo-
ra, philosophus, as-
trophus, geogra-
phus, medicus.

O Zamora tuis olim bene condita muris
Pænorum sub Marte prius, sed postea Christo
Reddita: nunc clavis sopsiæ decorata triumphis,
Nunc astris cæli superans, nunc floribus orbem.
Accedit medicina atræ fera vulnera mortis
Vitali rumpens gladio: tu maximus autor,
Tu princeps Zamora omni celeberrimus arte.
Ergo veni, sit pulchra manu mibi laurea grandi
Concessa, atque ingens superati famæ laboris.

PRAEFATIO AD MEDICVM,
vel simile examen.

Quæstio quam placuit medijs agitare theatris,
Maxime doctorem præses, quo sospite nullas
Belli acies, non arma ferum minitantiæ vulnus
Horreo, Palladea munitum est Aegide pectus.
Non mihi difficiles vnquam te præside nodi,
Non plexus varij, non argumenta nocebunt,
Nec delirantis confusum ænigma Sophistæ:
Te duce tutus ero: nil inquam obstat iniquum,
Nec mirum, te nanque omnis sapientia solo,
Ceu nitido lux Sole micat: tu gloria gentis

Hesperida, & medici decus admirabile cætus.
Te varia præstant dotes, te cernimus vno
Quæ plures diuisa ferunt: te mira profundi
Lucet Aristotelis mens, & suprema parentis
Hippocratis maiestas: te sublime Galeni
Ingenium, longique nitent encommia textus:
Nec desunt quos primi Arabum tribuere decores:
Sic alter præstas Salamon, sic alter Adamus.
Non igitur me tormentum, non vulnera ledent,
Non dura obstat rabies: tu scuta ministras,
Telaque in aduersum torques resonantia pectus.
Sic Logicæ anfractus cæcos, labirinthaque soluis
Ardua, sic Sophiæ tenebrosa arcana tyroni,
Sic medico manifesta patent: te interprete nullis
Pugna modis, clarus dubijs dare commoda rebus
Iura potes, tu ferre animos, tu iungere dextras
Autorum, & letam concordi federe pacem.
Ergo tutus ero, nec quæ diuersa minantur
Offendent me tela: ingens sic Roma per ambos
Scipiades tuta arma gerit: sic Gallia magno
Se præbet Carolo, & felix Hispania Lus
Gaudet inaccessa Viriati libera telo.
Vos quoq; doctorum celebres, quibus omnis Athenas
Cedit, & in varijs, si qua est academia, terris,
Este

D V L C I S

Este animis, date nunc vires, date munera longo
 De campo medicinae hilaris: Vos este magistri
 Doctrina insignes: tantis virtutibus isti
 Ornamenta ferent actus, letumque decorem.
 Adsit & excellens pulchra virtute Senatas,
 Qui decus, & longam possit bello addere famam.

Ergo quæ nobis controuertenda recurrit
 Quæstio tres seruat diuerso tramite partes.
 Prima recusandos textus, & inutile membrum
 Reijcit: hinc leges claudit, statuitque secunda,
 Quid sit conueniens, quid recta mente probandum.
 Tertia respondet varijs, quæ docta vetustas
 Argumentorum rationibus attullit, istisque
 Omnis habet tandem hic fines actusque, laborque,
 Qui letas utinam stellis felicibus auras
 Inueniat, superis ingens ut gloria diuis:
 Ut pater, & sapiens, & grandis spiritus omnem
 Presumant: ut virgo suam clarissima laudem
 Comparet, intactam primo quam semine tellus
 Posthabito genuit scelere, & moderamina iunxit
 Hinc proceres cæli, & diuum infinita sequatur
 Congeries, fama celebres duo lumina mundi,
 Seu duo qui simili Ioannes virtute coherent:

Sic

*Sic Paulo Petrus: sic nostro Marte Iacobus:
 Sic Lusitani decus admirabile regni
 Sol inter dinos, vel Lusum Antonius astrum.*

Sed nunc ad primam fas est accedere partem, &c.

AD RECTOREM MEDIA
 lectione accedentem.

*Hos super adueniens Rector clarissime cætus,
 Cui cedunt omnis schemata cuncta plagæ:
 Tu pater, & custos æqui cum præside iuris:
 Sic dabis auxilium, nam tua causa, tuum.
 Sic dabis, ut spero, & mira nos arte iuuabis:
 Nam vis, atque potes: sic bene cuncta facis.*

*Ergo quò primùm digressa oratio nostra est,
 Ipsa reuertatur, nam quæ repetita molestant,
 Et fastiditos reddunt semel addita sensus.*

D V L C I S

OPVS OFFERENDVM PHILIPPO
 tertio Hispaniarum Regi, & secundo Lusitaniæ,
sed quia per iter alienum viam duxit
irritus iste labor.

ARGVMENTVM.

Contextum nemus erat frondiũ, plã-
 tarumque varietate, prominebant
 in decorem odorati flores, & viren-
 tes herbæ: arbores lato ambitu fugabant
 Solis æstum: omnia reddebant catenatum
 labyrinthum in quem forinsecus non pate-
 bat aditus: per internalla rami vomebant
 fontes: alibi perpetuo cantu passeruli mul-
 cebant aera: ad ostiũ fons natiuus limpha-
 rum multitudine reddebat amænum col-
 lem: ad nemus latitabant musæ nouem,
 terra mater, Apollo, Orpheus, Arion. Tres
 mundi partes Africa, Asia, Europa. Igitur
 lôgo tractu apparête Philippo nem' omne
 vario cantu intonuit: aderant harpa, lyræ
 binæ, totidem bandurriæ, rabequæ totidẽ,
 simplex cythara, subtile organum. At con-
 minus

minùs accedēte conticuere omnes subito,
 & terra mater, quasi videndi desiderio pel-
 lecta ad nemoris portam caput inclinans,
 & regem admirata suspiciens, sic vocat fi-
 lias quæ paulatim egrediētes ad æquam se-
 dem properant, sequuntur verò Orpheus,
 Arion, Apollo, & tres dictæ orbis partes.
 Tunc sic terra parens.

*O Natæ, egregium video splendescere Solem,
 Vel sidus, properate hilares: age Vrania, Clio,
 Calliope, bella Euterpen, formosa Polymnis,
 Grata Erato, tu Melpemone, insignisque Thalia,
 Et tu Tersicore: properate, accedite Musæ
 Currite, deposito aspicietis marte leonem
 Hispanum, aut clara ingentē cū stirpe Philipum.*

TANDEM OMNIBVS SVO LOCO
*positis terra mater regi offert quas habet
 partes, quas habet filias, sic.*

Salve magne Pater: totus tibi seruiat Orbis:
 Tres adsunt partes, tres tibi dona ferunt.
Est animo, clarisque potens Europa triumphis,
Est Othomanis Africa magna viris.

D V L C I S

En Asia diues geminato limite regnum
 Queis longam America, si placer, adde plagam:
 Ecce nouē Musæ, totidem summo ab Ioue partus:
 Tot dicent laudes magne Philippe tuas.
 Ergo prima tuos compones lyfia versus,
 Prima canes regis regia dona tui,

ILLICO LVSITANA CALLIOPE,
 ceu Regina, & Præses sceptro, coro-
 naque insignita. Sic.

*Coroa trago, e ceptro imperial,
 Nenhũa disto irmãs de vos se torne,
 Sou Musa do illustre Portugal,
 E Rainha maior de todas noue:
 Suas armas me deu, e fes Real
 O supremo senhor que tudo moue:
 Agora sou maior, porque en mi reio
 Aquelle graõ Philippe que desseio.*

- CASTELLANA CLIO.

*Tambien yo mayor era, y mas hermosa,
 Quando mi bien tenia y mi tesoro,
 Mi Filipo, mi Rey, mi bella rosa,
 Mi plata de Paris, de Madrid oro.*

Los dos Principes digo, y la graciosa
 Infanta, diamante mas decoro:
 Era mayor; pero oy la Portuguesa
 Me robò mi tesoro y mi nobleza.
 Llorando vengo, y pidiendo quenta
 De mi benigno Rey, y mi señor;
 Y quanto este bien mas se me ausenta,
 Mas crece mi codicia, y mi amor.
 Hora mi esperanza se me aumenta,
 Pues ya veo la raya, y el mayor
 Reyno que Thetis baña, y lustra Apolo,
 Castilla la mayor de Polo a Polo.

EVTERPEN GALLICA.

Bien soit venu! Cesar clarifique,
 L, cernel doint donant par puissance,
 Que veoir garder en abondance
 De Spaigne Regne des Turqs pacifique
 Soit troisiars auguste, & magnifique,
 Lion auquel deuons foi obiance,
 I bien soit venu! tres lustre Prince
 Roi doux decorer nostre Prouince.

ITALA

D V L C I S

ITALA ERATO.

Toscana musa son ò gran Sinhore
Que la cità de Roma trionphante
Capo del mondo anfi diuino cuore
Nel mio paesi con mile altretante
Te oferisco tu sei lui protettore,
Tu de la Chiesa santa fermo Athlante:
Viue i co la Regale stirpe impera
Per quanto vide el Sol de sua sphaera.

LYBICA MELPEMONE.

Ana me miselemianam cadmetò auni mu
cusuga, Berberia, sitambor bledeturque ca
fe de la che meseraga, dateque saba cafe co
lligi da tcc.

AE T H I O P S T H A L I A
ad Lusos conuersa.

Eu sa musa do ferter Aethriopo
Sa moto rico, sa moto aborante
De prata, oro, pera precioso

Dori

Doricorno, marfi, i erefante:
 Ter inhame, batata, mota drogo,
 Moto canera, ropa muy garante,
 E toro querer dar effa theforo
 Para tu querer fer mia seoro.

POLYMNIS AEGYPTIA QVAE
 fimiliter Hispanorum more loquitur.

Yo foy la Aegyptana graciõfa
 Que deciros la buena dicha quiero
 Buena cara de pascua linda rofa,
 Y del Orbe Español claro luzero,
 Emperador feras, en la hermosa
 Roma laurel tendras conforme efpero:
 Los Turcos venceras, y Berberia,
 Infinita ferá tu monarchia.

La Francesa ferá muy bien cafada,
 El Principe de Epaña fublimado
 Tendran dos hijos, y le ferá dada
 De Portugal la fuerça, y el Ducado,
 Los Infantes tendran la deffeada
 Edad con buenos años, feliz hado!

Todos

D E L I C I S

Todos fereis dichosos, y dichosa

Serà oy la Aegyptana graciosa.

LATINA VRANIA.

Te latium, florensque petit Rex inclite Regnum:

Tenemus omne simul, te colit omnis ager.

Te Musa omnis amat, tibi oympha obtèperat omnis

Pallas, Iuno, Venus, ceu decus, arma, sophos:

Omne tibi quadrat magno: tu magnus honores,

Magnus diuitias, praelia magnus habes.

GRAECA THERSICORE.

Macario basileus i ono ton prosequela

Limen on is fedron fredoteros si os in:

HIS HABITIS TERRA MATER

easdem ad choros protectat, rogantque Or-

pheum, & Arionem, vt lyras pulsant,

Appollinem, vt choreas du-

cat. Sic.

Vos modò felices gnate, mea munera, letas

Ducite, & egregio chorcas superaddite plectro.

Tu

Tu quoque silvarum pater, & fama unica Musis
 Orpheus adde melos choreis, citharamque sonantē:
 Te iuuet excellens inter delphinas Arion:
 Præses erit, ducetque choros cælestis Appollo.

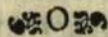
MVSÆ OCTO CHORVM EFFI-
 ciunt: & hinc terra mater Lufam Reginam
 rogat, vt sola in arenam descen-
 dat. Sic.

Tu quoque depositis fceptro, & fulgente corona
 Da dea Lufa tuos (est tua caufa) choros.

*Sic ornata quafi
 ceterarum Regi-
 na progreditur.*

DEPOSITIS CORONA, ET SCEPTRO,
 choreas hæc agit ad sonitum Arionis, &
 Orphei cantum, post quæ medio ftans ag-
 mine Ægyptiam, & Gallicam
 fic alloquitur.

*Vos agora Sigana delicada,
 E Francesa gualbarda em companhia,
 Festeiemos a nobre Monarchia,
 Cantemos outra linda e boena cara.*

G

TRES

D V L C I S

TRES SALTANT CANENTE

Orpheo sequentem litteram.

Si dexais Madrid, A vuestra venida
y a su bello prado, quiere con ventaja
y a Mançanares vuestra Ciudad noble
el sereno y blando. hazeros la salua.

Si los mercaderes Dadle grata audiēcia,
con su gruesso trato, que es razon no valga
y a las damas bellas, el salir de tosko
que os estiman tanto. para ser bizarra.

Si dexais Conuentos, Es vuestra hazienda,
y a sus Frailazos, y deueis mirarla,
y venis a donde hazer tanto en ella
todo es aldeano. como en vuestra casa.

Aora vereis Ella os recibe
que sale mudado, como a cosa amada,
que no saldran botas, y como a señor,
ni sombreros anchos: que ella es criada.

Mas saldran bayetas, No puedo tenerme;
porque a lo barato que en vuestra entrada
atiende la industria, cante vna letrilla
quando falta el paño. al modo de España.

POST

POST CANTVM, ET CHOREAS

Musæ sensim in antrum se recipiunt, pulsante Or-
pheo, & Arione, collectisque, rursus lyræ, &
reliqua instrumenta intonant.

TUNC OMNES TACENT,

progreditur Philippus per nemoris vicinia
ubi duæ populi magnæ proceritatis quo-
rum altera habebat sequentem titulū.

MONS PARNASVS.

Et præfixum sequentem Distichum.

Musarum hîc sedes, hîc suavi dulcia cantu
Carmina, & innumeri grata per arua chori;

Altera sequentem.

FONS PARNASVS,

*Fons enim subia-
cebat.*

Et sequentem Distichum.

Nympha suo clarum concessit nomine fontem:
Qui bibit eglegius carmine semper erit.

HINC AD VRBIS PORTAM PRIN-
ceps contendit, vbi ego. Sic.

P Orentissimo senhor, flor dos Príncipes Christaos, Athlante da Igreja Romana, honra de Portugal, e pai desta nosa Patria: ainda que para vossos lououres eu tiuera a facilidade de Marco Tullio, a elloquencia de Demosthenes, e a vberdade de Titoliuiio, me calara, ou quando mais me contentara com aquellas palauras de que vsou aquelle famoso Orador, em presença do grande Alexandre, em louuor de seu amigo Emphystion, e dixe: *De dilecto nunquam satis*; e eu dixera: *De Philippo nunquam satis*: nam ha penna, nem eu a sei que possa referir as grâdezas de Philippe: o que eu me atreuo a diser he o contentamento, e alegria com que toda esta cidade recebe a v. Magestade, ficando agora mais alegre com sua vinda do que antes era, e do que fica a terra com o nascimento do Sol, ou de qualquer outra ditosa Estrella, e como tal espero ser nobre e prospera sobre todas as do

*Dicitur vulgo,
portus letus.*

do mundo, nem duvido, antes tenho por certo guardarlhe v. Magestade todos seus ritos e privilegios: pelo que ella, e eu leal seruo lhe desseiamos Reino felis, por alegres, e largos annos, em companhia da stirpe generosa, que Deos conserve, e guarde, &c.

HAC FINITA ORATIONE PERGIT
vltcrius, vbi arcus concinnè pictus: adum-
bratæ nempe erant vicinorum oppidorum
imagines quæ scilicet vrbi
parebant.

Medio sequens titulus.

Læta auis accessit, læti venere Philippi,
Sic lætus portus, sic quoque læta dies.

SUPRA EMINENS FIGURA,
in cuius fronte titulus erat, Civitas, hæc verò
comminus ad Regem. Sic.

Lætus erat nobis portus, læta arua, sed omnis
Marebat tantiluminis orba domus.

Non

D V L C I S

Non aderant clara Hispani duo lumina tractus
 Supremo felix Austria iuncta mari.
 Sic merent sine Sole dies, sine sidere noctes,
 Et sine rege acies, & sine patre domus:
 Sic sine luce oculi, pulchris sine floribus arua,
 Et sine vena artus, & sine mente caput.
 Nunc Rex altus adest, clara cum stirpe Philippus;
 Pratum, vena, oculus, flos, pater, arma, decus.
 Si ergo mæsta fuit tellus, nunc læta manebit,
 Et si læta fuit, lætior ipsa modò

HINC REX PROGREDITVR AD
 forum vsque vbi secundus arcus Regali insigni a-
 dornatus, & medio sequens titulus,

Vt magnus floret rector, sic Curia floret:
 Cæsare florebit Curia nostra suo.

SVpra EMINENS FIGVRA, IN
 cuius fronte titulus, Curia, quæ ad Regē. Sic.

Cedat Alexandri, & celebris domus aurea Cyri,
 Cedat Athenæ Curia magna soli,
 Italiæque forum, Romanorumque Senatus,
 Et Sparta leges, Pentheidisque viri,
 Cuncta hodie cedant: ego cunctos vna Senatus;
 Et cunctas vineo Curia pulchra domos:

Nec

Nec mirum, nam Cyrus adest, Spartæque Lyncurg⁹,
Magnus Alexander, siue Philippus, adest

TANDEM AD ECCLESIAM MAIO-

rem elegans arcus tertius, in cuius medio

sequens titulus.

Læatur maior supremo Ecclesia Rege:

Non tantum similes obtinere decus.

*Hæc nempe sola
Regalis, non Pa-
palis est.*

Et supra figura eminens sequenti titulo. Ecclesia
maior, quæ ad Regem. Sic.

*In hoc arcu pieti
Pape, Episcopi,
Patriarcha, &c.*

Iam tibi supremos vrbis læta adduxit honores,

Iam magnum gaudens Curia fecit opus:

Nunc ego festiuos recitabo Ecclesia versus,

Atque canam laudes, nam tua sola, tuas.

Quadeat vtrūque genus, pietate es clarus, & armis:

Tu bonus es Pater, Rex bonus, & celebris.

Extra maiorē Ecclesiā arcus erat alienus miro or-
dine cōpositus, cui ego sequentē fixi titulum.

Si globus hic finis, si tota est gloria finis,

Exuperat reliquos iam globus iste globos.

In discessu vespertino ad aliam portā picta aderāt
Lusitani Regni insignia: a dextris Alphōsus prior,
a sinistris pater Comes, medio sequēs titulus.

Prima fuit Bellona Comes, Rex postea magnus,

Maior nunc, maior namque Philippus adest.

ALMARAZ

ALMARAZ SALMANTICENSI

Theologo insigni, sed gallica infecto scabie, ob amicæ cuiusdam commercium, vnde a cunctis fugientibus reiectus.

*Albaras morbus
est curaneus.*

Sola tibi Almaraz superest animosa propago:

Albaras corpus, sædæque lepra tener.

Nec sola hæc, restant tibi plura incommoda, grande

Hoc mala nimirum fert mala plura malum.

Conditio propria est, tangunt contagia distans,

Infectatque putrens omnia membra lues.

Mors veniet, mors antiquam seiunget amicam:

Corpus humo dabitur, spiritus ille polo:

Vel modò, si mauis, fiant diuortia, amicæ

Da corpus, socijs aurea dona tuis:

Præsta animos alti sophiam tua munera cæli:

Sic & amicus ego, sic & amica tua est.

QVIDAM MALÆ CONDITIONIS

egro exitiali morbo laboranti.

Difficilem morbum pater Antolliles habebat:

Hic quoque difficilis, nam malus æger erat:

Difficiles Medici varia inter dogmata pugnant,

Difficiles potus, difficilesque cibi.

Difficile omne genus superest, grauià omnia pèdèt:

Omne tamen facile est, nam Deus omne mouet:

ALTERI QVI AB ESU PECONIS
in morbum incidit.

Dic nobis, dic Vera pater, si vera loquamur
Num foret illa febris, ni foret ille pepon.

Dicebatur Vera.

CVIDAM QVI MEVM OPVS
vt suum promulgauit.

Hunc ego sermonem feci, tulit alter honores:
Sic vos non vobis vellera fertis oues.
Ergo non aliud vellus tondebis amice,
Tonfori officium, sed dabis ipse suū.
Tu verò caue magne Caua ne cieclito furi,
Crede mihi, falsum sin minùs accipies.

*Audini sermonē,
& domi scriptū
huic tradidi, &
ille predicatori,
vt suum.*

*Caua dicebatur
concionator,*

DOCTORI QVI NOBIS SVVM MISIT
librum nuperrime in lucem editum.

Ecce tuus tandem nostris liber appulit oris,
Non nocuit tumidi grandior iua maris.
Non Turcæ nocuere hostes, nocuere domorum
Fures, seu mures, seu mala progenies,
Accessit fælix, seu lætior omnibus ales,
Cui bonus aduentus, nuntia grata forent:
Riserunt hilares campi, & iuga proxima latos
Mouerunt saltus, & fieta læta suos.

*Murium dentibus
erosus accessit.*

D V L C I S

Hoc minùs: ista parè iunxit domus omnis amorem:
 Festa bono faciunt omnia membra suo.
 Sed iam læta manus tractat, digitiqueprehendunt,
 Et sensus oculi, iudiciumque ferunt.
 Festa bono faciunt: referunt verba omnia gemmas,
 Aut referunt pulchris lilia mista rosis.
 Nil nisi præcellens, nil non laudabile vidi,
 Pingere quidque potest ingeniosa manus;
 Non alium vidi, sed flagror amore videndi:
 Insinuat titulus grande loquentis opus.
 Adueniet tempus tua cum tibi dona rependam;
 Et dabo pro charo tres adamante rosas.
 Hæc mea dicta satis: dicam maiora, libellus
 Alter ad has quando venerit ille plagas.
 Iamque vale dilecte mihi, tua commoda crescant;
 Et fauceat votis qui regit astra tuis.

*Meus liber, quem
 misi, tres habet
 partes.*

AD OPPIDVM MADRITI.

Non Madrid, mater potiùs, Reginaque, namque
 Fælices partus inclita mater habet.
 Filia Vlyssippo Regina, & Napolis ingens,
 Lucentumque potens, terribilisque Milo:
 Et quæ de magno diues Ciuilis ciue,
 Et celebre a veteri Tarraco iure caput.
 Filius huic venit ater Arabs, venit Anglius ater,
 Filius extremis Indus vterque plagis:
 Et Flandri Siculis, & duro Vascone Lusus,
 Et qui pernici Belliger Astur equo.

Cætera

Cætera quis nescit? genus innumerabile restat:

Æcundo innumeris viscere partus adest.

Non igitur Madrid, melioris nomine iuris.

Reginæ, & matris nomen verumque feret.

A D M A L A C A M.

Non mala, sed Malaca est, dedit hoc causa improba

Sæpe suis bona sunt posteriora malis. (nomē:

Assurgunt hilares post horrida bella triumphus:

Post casus, hilares pax solet esse, feros.

Clara dies noctem sequitur; sic nubila Phæbus,

Lux tenebras, curas gaudia magna graues.

Naufragus expectat littus, morbusque salutem,

Et venit ad sædum gratia læta scelus.

Ergo sælices inter Malaca optima, grande

Grandia si possunt hæc mala ferre bonum.

AD INGENII ACVMEN BRE-

uis enarratio. De griphis, & enigmatibus.

Iure incipit a Malaca.

Primò ex varia dictionum copula.

Cenacho, y Cenachero.

Inueni cenam Lusis ego natus in aruis:

Inuenio carnem Lusis, at hanc Malacæ.

*Cena, & inuenio
apud Lusitanos,
acho, cenacho.*

D V L C I S

*Similiter cæva,
Et odores apud
Lusus cheiros dēp
ta i hoc est crure
Cenacheros.*

Hæc rursus Malacæ cæna est, dat Lusus odores;
Quæcis crus rescindit Bærica terra suum.

Soldado.

*Sol si dado, solda-
do, si Sol y na da.
do, gran luz.*

Sol nobis datus est, toto qui militat orbe:
Si non ille datus magnum erit orbe iubar.

Perpetuana.

*Perpetua Et aña,
seu anni filia, Per
petuana.*

Perpetua est, tamen hæc vnum vix durat in annum;
Perpetua est anni filia chara sui.

Simiente.

*Si mēitur, Simiē
re, si loquitur am-
bigua verba sunt,*

Si mentitur adest lætæ spes vnica frugis,
Si loquitur verum, quid ferat vsque latet.

Remedio.

*Mediū apud Be-
ticos, Medio, son⁹
in cantu asper, re,
inde remedio pa-
ra todo el mal.*

Dat Bætis medium, raucam musa aspera vocem;
Vnde tuis requies, auxiliumque malis.

Regalo.

*Similiter ex re
Et galo Regalo,
Et donum. Et ma-
nus operculum.*

Si Gallus cantet, duri est vox aspera cantus;
Excellent donum, formaque blanda manus.

Entremes.

Inter vtrumque iacet festiuo insignis honore:
Sunt duo menses, hic inter vtrumque iacet.

*Hic explicatione
non eget.*

Serafin.

Multis cera modis totum sine fine per orbem
Conuenit, at finem si tenet, in superis.

Neq; hic indiget

Mazapan.

Ante suum panis furnum si forsitan vllus,
Et mensæ, & ventri est dulcior, ac melior.

*Antequam panis
in furno coquatur
massa dicitur; hæc
est, pan, Mazapã.*

Caracoles.

Non tantum ora intrat, sed totam bralsica frontem
Sicque suum soli tendit, habetque caput:

Et hæc ex varia rerum diuersarum coniunctione.

*Tota frons Hispani-
cis, cara, bralsica
lacol, caracol, ad
solis ortum caput
apricans.*

COPVLANTVR ET HISPANA

Latinis.

Picaro.

Vox pulli resonat, mensis caro commoda restat:

Iunge sonum carni, vllc erit inde genus.

*Vox pulli, pi, &
nomen Latinum,
caro, Picaro, vil-*

Lenguado, le genus.

D V L C I S

Ecce lingua, &
do, Latinum, Len-
guado quem a ma-
ri oriundum of-
ferre solent.

Lenguado, o Linguado Lusitanis.

Lingua tacer, verum grato venit optima gustus:
Quam mare fert, & ego do quoque dona tibi.

Sal, & Latinum
moneta, Salmone-
ra, huius frater,
Salmonete, ortus
mari, terris ser-
uiens.

Salmonete.

Fert mare sal liquidum, recipit sua munera tellus;
Et fratrem tribuit nostra moneta suum.

Mos nomen Latini
copulatum postre-
mae parti nominis
gato, hoc est, to, &
reiectas prima hoc
est, ga, mosto.

Mosto.

Mos nouus in Latio prior est, caput inde sequuntur
Stat catus, medium sustinuitque pedem.

En Latinus Sacer
cum Hispano, dote,
Sacerdote, in quo
multa bona de qui-
bus doctis. D. Fra-
ciscus Durango,
in suo opusculo.

Sacerdote.

Est Sacer ille prius, veniunt sua munera tandem:
Seu dos, omne bonum, gloria, fama, decus.

Vetula apud Lufos
velha, & mar,
Marbella, Bætica
populus Mauro ex
adverso respiciens.

VEL HISPANA LV SIS, AVT
Aethyopibus coniuncta, ut supra cenacho.

Maruella.

Iuncta mari vetula est getulo aduersa leoni:

Lulus habet vetulam, Bætica terra mare.

Zapato,

Zapato.

Sū niger, inquit, ego, sequitur comes anser in vndis,
Seu facta ad binos vtraque forma pedes.

Quod Latini, sum
& Hispani, soy,
Aethiops dicit, sa
anser el paro, vn-
de zapato, ad bi-
nos pedes aptus.

VEL IDENTITATE

vtriusque dictionis Latinae, & Hispanae.

Media.

Integra per medium corpus diuisa cohaeret:
In pedibus media est, non habet illa manus.

En media verique
linguae seruit, haec
verò pedis non ma-
nus ornamentum.

Sedula.

Sedula, & à summo Regis praescripta Senatu
Accessit varijs apta, potensque modis.

En sedula Latine
diligens, Hispani,
sedula Real.

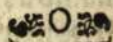
VERBA NOMINIBVS

cohaerentia: Sic.

Ganapan.

Hic superat ludens, habitu sed paupere cedit,
Nec nisi de solo pane alimenta capit.

Ludo superat His-
panis, gana, Gana
pan pauper, & sa-
melicus.

Passa.

Passamanos.

Manifesta est gri-
phi, & orationis
ratio.

Vsque manus transit, sed toto corpore floret:
Vnus qui transit, sed manus illa duplex.

NOMINA VOCIBVS ALIIS INTER-
posita, vel Latina quæ cum Hispanis sensu
duplici conueniunt.

Pipas.

Pi, vox pulli, pax
la pax, verumque
Pipas, vini conce-
prabula.

Vox pulli, veniensque leui pax vnica voci
Egregium seruant ventris in ora merum.

Vino, Calle, Muela.

Venit, vino, obino?
taceat, calle, mo-
liat, moela, vina
domi, vrbe platea,
ore molaris dens.

Si venit, taceat, res est manifesta per vrbes:
Illa domi, moliat si semel, ore later.

AE Q V I V O C A.

Palma & de ma-
nus domestica par-
te, & de arbore
dactylorū dicitur.
Similiter puella,
de parte oculi,
& puella tenera
dicitur.

Palmas de las manos, o niñas de
los ojos.

Victrix palma decor manibus, binæque puellæ
Lumina bina ornant, sollicitantque simul.

LITTERAE CAESURA.

Norte.

Si mors accedat forsan pede clauda sinistro,
Rheumata de supero vertice multa cadent.

*Littera m. tria
habet crura. Si igitur
unum demas a
morte manet nor-
te, qui ventus capi-
tis destillationes
promonet.*

NOMINIS CONVERSIONE.

Bolo.

Si lupus aduerso moueat se comminus ore
Efficiet ventri dulcia farra tuo.

*Lobo versis litte-
ris manet bolo, pa-
nis genus comme-
stioni gratum.*

Sul.

Lux veniens versis clarum super æthera plantis,
Inferet obscuro nubila torua mari.

*Nomen, lus simili-
ter conuersum ma-
net. sul, ventus in-
ter ceteros maxi-
mè nubilosus.*

LITTERAE ABVSIONE.

Arte.

Si Martis crura abscindas, non belliger inde;
Palladis accipiet munera grata lux.

*Scilicet a Marte
dempro. m. manet
arte, munus Palla-
dis.*

D V L C I S

AB ACTIONE, VEL VSV.

Filia galli cantat
pi, quid videt est,
ojo, piojo, lues im-
portuna.

Piojo.

Quid videt ista canit, quæ cantat filia galli est;
Importuna lues, innumerumque genus,

A FRATERNITATE.

Higa.

Explicatione non
indiget.

Vna manus inter, digirosque immissa per omnes;
Vna soror fici, sed malè facta venit.

AB OFFICIO.

Hermano.

Quæ dat, militat,
recipit, mano, ini-
tium nominis he-
res, her, unde her-
mano, & soror
hermana.

Quæ dat, quæ recipit, gladio quæ militat, hæres
Incipit esse, venit cui soror vna comes.

A PROPINQVITATE.

Nudo.

Nuda propinqua
nudo est, ille autē
in varios orbes fle-
clitur. Sic interdū
dicitur cæcus.

Huic nuda est soror vna suos inflexa per arcus:
Hic cæcus, melior qui breue currit iter.

A VA.

A VARIO SYLLABARVM

accentu Lusitani. Sic.

Dormedario.

Olim Darius dormit, nunc ambulat idem;
Ac dormit Darius, tempus habet varium.

Dormit dicūt Lu-
si, dorme, & Da-
rius accentu bre-
ui, dormedario.

CASTELLANI SIC.

Porrecto dormit Darius crure, sed illud
Non habet, & dormit crus breue magnus habēs.

Obscurior ad Cas-
tellanos, quorū lin-
gua non cārū huic,
sed alijs griphis mi-
nus appositā est: cō-
stat verò per eūdē
accentū in i, quasi
crure, & dēpra li-
tera .c. vt iubet,
carmen.

Ira.

Ibit in aduersos hostes, densa agmina rumpet:
Ibit purpureis summa per ora genis.

Ibit, Ira mutato
accētu quē & hos-
tes aggreditur, &
genas pingit colo-
re rubeo.

ADIECTIVA PRO SVBSTANTIVIS.

Dado.

Hic nobis datus est, haud nostra ad cōmoda, sed qui
Perdere diuitias, & raque nostra potest.

Datus, dado, per
substantiuum His
panos ad ludos ap-
posita figura.

D V L C I S

Dicha.

*Similiter dicha,
& desdicha per
additionem, decē.*

Dicta semel (nam praua decem si contulit) vnde
Multus honos, quiuis terque, quaterque beat.

Torcida.

*Similiter torcida
lucernæ flāma de-
ficiens quæ manu
beneficio torqueri
solet. &c.*

Versa manu facili, variosque intorta per orbes,
Paulatim facili deficit illa rogo.

A SIMILITVDINE.

Coeruo.

*Si in ciervo demas
i, quod cruris figu-
rā representat, &
apponas, o, quod
oculum refert ma-
net coeruo, quod
aliud, o, in fine ha-
ber.*

Crure vno, atque vno procedit lumine ceruus
Secto crure aliud si ferat, ater erit.

A SITV DITIONIS, ITA VT PRI-
ma pars, caput, posterior pes, media
venter sit.

*Altera dat caput
& principii scili-
cet illud, al; feres
finem, seu pedes,
vnde Alferez.*

Alferez.

Altera principium tribuit, nullum altera finem:
Tuque feres binos, ceu caput illa, pedes.

Almena.

Almena.

Me venter, caput alter habet, canna vltima, totum
Hostiles furias, armaque dura fugat.

Ut supra.

Niño.

Ni caput hîc fuerit, non est hîc vltima sedes:
Aspirant medio sed duo crura loco.

*Ni caput, hoc est
principium: no, in
fine: medio, vel duo
crura, scilicet .n.
vel aspiratio que-
dam.*

Meliùs apud Lufos, Menino.

Me tenet ille prior, non dat terra Hispala finem:
Ni fuerit medium, non erit ille meus.

*Me, primo loco: ni
medio: ad finē, no,
sic a Castellanis di-
ctum.*

Sed de his satis ad quorum idæam infi-
nita penè grîphorum genera possunt conf-
ci: ex istis verò ænygmata componi solent
præsertim æquiucis. In hunc modum.

AD PEDEM MONTIS. SIC.

Infra ingens substat moles, cui pondera sursum,
Diuersique situs subeunt, &c.

*his respō-
dere conuenit.*

Similiter de pede venti, & dolij vinacci,

A D.

D V L C I S
AD ORIS AENIGMATA.

Radices dentium:
lingua, & eius fra-
num.

Radix huic firmitior haeret
Quam noua sit folio, &c.

Stat bellua freno.

Præssa leui, &c.

Celum oris, valgo
paladar: dēres mo-
lares, canini, ferri
ni.

Supereminet alta
Parte cauum gemino carnosum sidere celum, &c.
Vna molit, pars vna canis, pars altera serræ
In morem mordere solet, &c.

AD MARE.

a Braxos de lamar
b Velas.
c Mar largo.
d Mar alto.
e Mar baxos

a Gigantem pinges ritu monstri varijs bra-
chijs, b cereis in manu c luminibus eun-
dem secundum latitudinem porrectum d
alibi in altitudinem euectum, & anano ve-
luti corpore e demissum. Tunc sic.

Fera brachia monstrum
Terribile effundit: super astant lumina totum
Cerea, nunc instat procero corpore, latos
Nunc artus, humilesque gerit, &c.

AD GLADIUM.

a Nuda mulier b alba alia, c tertia nigra, d quæque suo in manu folio, e ac pomo. Tunc sic.

a Espada nuda.

b Blanca.

c Negra.

d La oja de la espada.

e La mançana.

Nuda iacet, nunc albenti depicta colore,
Atque ferox, nunc pace nigrum vestita supremum
Poma caput cingunt, toto de corpore longum
Consurgit folium, &c.

AD LUDOS TABULARVM.

a Binæ aderunt ad cænas mensæ, b hinc Lusitanorum arma, &c. Tunc sic.

a Las cenas del dado.

b Las quinas y los mas puntos.

Stat cæna prior geminata, sequuntur
Ordine quinque suo Lusorum insignia Regum.

Sic de cæteris æquivocis.

IVVANT ET ACOMMODATIONES
quædam, & modi.

De galero.

Quidam a stans supra Regem ipse pedibus subiacentem. Hic b largo habitu ad terram vsque protenso. Tunc sic.

a Sombrero que está sobre la cabeza aunque sea de Rey

b Tiene sus fraldas largas.

Ille super Regem sedet inclitus, inde sequuntur
Quæ ornamenta suo larga decore iacent, &c.

Simi-

D V L C I S

a Desconfiados.

Similiter de illis, qui nō fidunt, pinges a
decem qui fila trahant. Tunc sic.

Bis quinque remissa.

Fila manu manifesta trahunt, &c.

ITEM ORATIONIS PRO-
pinquitas.

Salmora.

Sal enim, & Sol
parum distant.

Libici quæ femina ruris.

Prope altum nupsit solem, &c.

TANDEM MODI LOQUEN-
di venestum ænygma reddunt.

Sic de latrone.

Pinges delicatum virū, aduncis vngu-
bus. Alius medio itinere sedens, & arma
gerens. Alius inter formicas. Sic.
Quippe dicimus de latrone, tienevña,
es ladron de estrada,
es hormiguero,
es delicado.

Adunca

Vngue, manuque leui pollet: fert belliger arma,

Et me.

Et media sedet ille via: non praelia, paruas
Quærit formicas alter. &c.

SEQUENTIA IN HUNC FERRE
modum pingenda sunt.

De vento.

Hic currit, non vlla pedum, stat corpore virtus
In tenui. &c.

Dicimus enim, co-
rrer viento.

De ludo.

Ille tenet, perdidit ille manum.

Dicimus enim co-
muniter, es, mano:
es, pie: perdio la
mano: gaño la ma-
no.

DE TESTAMENTO MANIFESTO,
& clauso.

Serrino vulnere quidam,
Alter visceribus se se manifestat apertis
Dines opum, multa que exundans, &c.

Vulgo enim dicunt,
testamento cerra-
do y abierto, rico,
&c.

De lingua.

Imitatur acuta
Scindentes gladios, &c.

Dicimus enim de
lingua, es como v-
na espada, es como

K

De vna nauaja.

D V L C I S

De metu.

Cōmuniter dicūt,
cayole el corazon
a los pies.

Ante pedes languens supera de sede ruinam
Cor patitur.

De senectā.

Et similiter de se-
ne, está cō los pies
en la sepultura.

Oclusos tellure pedes habet.

De litibus.

Item, está armado
el pleito.

Accingit valida arma.

Et rursus.

Está puesto sobre
vna casa.

Ille domum super est positus

Et tertio.

Está en lugar de
pruena.

Tunc epulas libare datum.

De numo.

Por dineros bayla
el perro.

Hunc propter ducit chorcas canis.

De vino.

Dizela leche al
vino, en hora bue-
na vengais amigo.

Hoc lactea proles

In gratos amat amplexus, gremioque recondit.

De Aqua.

Vulpis

*Non fallax intrare audet, non tingere plantas.*No mete la zorra
el pie en el agua.

De ore.

*Ducunt liquidum super aera venti
Progeniem.*

Et rursus.

*Præscripta bobus sua fœdera iungit
Humanum genus, & manibus sua cornua tauri
Commitunt.*Palabras y plumas
el viento las llevaEl bucy por el cuer
no, y el hõbre por
la palabra.

Ex his quædam picturæ serviunt, quædam
minimè, atque ita & confici, & divinari æ-
nygmata, griphique possunt, sed de omni-
bus satis.

D V L C I S

DE EXCELLENTIA NUMERORVM
a primo vsque ad duodecimum.

A R G V M E N T V M.

Conducunt vitæ numeri, nam vivimus illis:
His constant plagæ, tempora, dona, pecus;
Et mercatori merces, & præmia fessio,
Et lecta in varios terra, fietumque gradus.
Accipe de numeris igitur mea carmina lector:
Vtilis ille meus, gratificansque labor.

DE NUMERO PRIMO.

*Quidquid in humanis extat laudabile rebus
Quod pulchrum, numeris totidem, quot corpora celū,
Quod digitos manus una tenet, pesq; unic^o, ultra
Consequitur duodena aliud per membra cohærens
Grande genus, sociumque ferens: hoc cætera claudit
Non minus, & pulchrū, & supremis dotibus ingēs:
Ergo dicenti celebres date carmina Muse,
Certatim date, sunt numero dona aurea primo.
Est Deus imprimis unus, quo non fuit unquam,
Nec dabitur toto virtus preciosior orbe,
Toto unus, multis unus, sub qualibet omnis
Parte unus; non magna loci distantia certum*

Diuidit,

Diuidit, aut species multarum plurimarum rerum
Multiplicat: semper constans manet omnibus idem,
Atque vnus, pariterque vno regit omnia nutu
Quae sint, quae fuerint, & quae ventura, per omnes
It rerum classes nullo mutabilis aeo.

Est igitur finisque mali, simplexque bonorum
Principium Deus, hunc sequitur formosa supremo
Aligerum manus, hinc hominū genus, inde ferarū,
Et quae non viuunt, & quae viuētia nullos
Altae partis habent sensus, motusque propinqui
Progenies, aut longa caui spiramina cordis.

Est vnum mundi regimen: sic vna potestas
Est animo, mentique: ortum conspirat in vnum
Si quae alia est virtus, si quae demissa facultas,
Sive mouens, siue hac sensus: seruantur in vnum
Cuncta, nec in plures diuiditur undula guttas;
Ni volet ipsa cadens: subito diuisa dolorem

Membra solent sentire, & gratam iuncta quietem:
Intendunt ideo simili cohalescere ritu.

Fortius in calido virtus unita resistit
Pectore, & e contra languet diffusa, nec hostem
In superum grandes rapit ardens spiritus iras.
Inualidas tribuunt etiam duo lumina vires;
Certior ad scopulum simplex contendit ocellus,
Certior iste videt: caca lux vna per umbras

Nocte

Nocte micat, lux una diu, lux una per annos
 Orbē hilarat: iuuat unus amor, iuuat una volup.
 Inualidas diuisus amor viresq̄, manusq̄ (cas:
 Sēper habet: cuiq̄ est mors una, &) munus in unū
 Intendens maiora potest: ad singula sensus
 Pluribus intentus minor est; lapis unicus alto
 Monte ruit, nec visa manus, statuamque nitentem
 Nabucumque uno deturbat vulnere regnum.
 Excellens sola una uno stat corpore virtus;
 Temperiem dicunt medici; calor insitus unus,
 Quem naturalem pariter dixere priores.
 Unicus in quavis arte est, velut unica Phoenix;
 Unicus in coplis Loppe extitit, unicus extat,
 Si mauis, Latio floret qui carmine Loppes,
 Siue avis alta suo tangit quæ sidera cursu,
 Demulcetque leues incundis vocibus auras.
 Est simplex victus melior: vini unica præstat,
 Et simplex species panisque salubrior unus.
 Unica per totum stat conspiratio corpus,
 Per regnum similis; Rex est præstantior unus;
 Qui regat omne genus, nec regi pareat ulli.
 Tres quamuis ingens Abraham vidisset, adorat
 Solū unū, verbumq̄: datur virgo una, parensq̄,
 Missias unus; nil est quid * amplius optes.
 Lex una, & Petrus caput unum, Ecclesia toto
 Una

Una solo, sola una polo: sic unica tantum
 Quam Pastor diuinus ouem per longa requirit
 Rura avidus; mūdo unus opē tulit Angelus omni,
 Et nobis comes unus adest, qui Demonis artes
 Ludat, & in superos animum celer excitet orbes.
 Ingens totius constructa est machina mundi
 Una voce Dei, fiat; sic perdit a rursus
 Conualuit simili; Virgo dedit unica fiat;
 Virgo parens sola, & supremi filia patris;
 Sola mali sine labe nitens ab origine mundi
 Quam primi duxere patres; hanc spiritus unam
 Protegit intactam sapiens; hac una decorem
 Seruat, & hanc virtus unam caelestis obumbrat.

Non minor in numero viget excellentia bino.
 Principium gemino sumpsit de coniuge mundus
 Incipiens; fuit Aeuā suo coniuncta marito;
 His virtus duplex, cupiens una hepate summo,
 Altera supremo residet fortissima corde;
 Hac iras mouet, illa cibos petit; una duobus
 Seruit amicitia, & totidem trahit unica iunctos
 Corda iugo conferta boues; in vertice duplex
 Vis superest, totum corpus mouet, altera, sensus
 Altera, seu vitam tribuit; duo lumina nostris
 Sunt animis, prior est unus qui spectra ministrat

Inte

*Intellectus agens, & qui supereminet alto
 Possibilis totum supera de sede gubernans.
 Est cognoscendi duplex modus, alter habendos
 Demonstrat fines, est alter opinio: dicta
 Hac coniectura est, velut illa scientia: grandes
 Sunt duo quæ vitæ faciunt, nocte ilicet atra
 Somnus, & in medio gradiens vigilantia Sole.
 Sic motum sociata quies, vacuataque plenis
 Corpora, & innumeris quæ mixta est potio chilis.
 Indicat in morbis virtus, simul indicat ipse
 Morbus agens: geminos natura effinxit ocellos,
 Atque manus, geminosque pedes: est naribus idem
 In naso numerus: bina cum renibus aures,
 Et bini sunt corde sinus: quæ corpore nostro
 Sunt nimis utilia, & varios servantur ad usus,
 In gemino tribuit numero natura: supersunt
 Qui generant perfecta patres animantia bini,
 Bina hominum, terrasque regunt duo lumina cali
 Sol, & Luna; dies, & nox obscura: supremus
 Occubuit Cæsar geminato vulnere, Brutus,
 Et Castus fecere duces, duo fulmina belli
 Scipiades, magnique duos non Herculis una
 Stet contra, sed victa manus: stat littera duplex,
 Vocalis, semperque sonans, hinc scripta resurgunt,
 Hinc voces, duplexque genus: magna æquora cursu*

Procurrant gemino, accedunt, iterumque recedunt.
 Bini Casarea Victores nomine quondam,
 Bis Roma diuisa acies, atque utraque binis
 In ducibus magno pugnat cum Casare magnus
 Pompeius, magnoque Augusto, Antonius ingens.
 Sunt duo quos Varians generat natura colores
 Præcipui, niger, atque albus: sic docta vetustas,
 Arsque modos totidem docuit, quæ longius esse
 Posset iter, terras inquam, pelagusque profundum.
 Sunt duo quæ varijs extant contraria rebus,
 Sine bonum, seu fortè malum: diuisio duplex
 Corporis, ante, retro: sic sunt infraque, superque;
 Sic pars dextra fouet comitem, sequiturque sinistra.
 Bina pati genus omne solet viuentis, in uno est
 Mors, & vita sinu: duplex fert cætera ludum.
 Duplex vitali consurgit spiritus orbe,
 Et gemini sunt corde sinus, ab domine renes,
 Sunt totidem, atq̃ pares tumide sub ventre gemeli
 Virtute, & pulchris insignes dotibus ambo.
 Ars medici primò in geminam diuiditur artem,
 Prima theos, sequitur numeroso exercita praxis
 In casu, longoque æuo: dant bina Latini
 Nomina, & in logicis totidem sunt litteribus: insunt
 Concreta abstractis, substantiisque coharent.

D V L C I S

Adiectiva suis, velut arcti corporis umbra.
 Conflatur ligni tabulis lux inclita binis.
 Diuina accedunt bini ad conuinia pisces.
 Sunt bini in mundo patres, duo vulnera mortis
 Laſarus accepit metuens, geminique recumbunt
 In vita gratis paradisi in vallibus, ambo
 Enochque, Eliasque pater; duo magna per auum
 Testamēta vigēt, vetus vnū, & pulchrius vnū,
 Atque nouum, seu verus amans, & amoris imago.
 Sunt partes mundo gemina, stat circulus alto
 Alter, & inferno minor alter subiaceret orbe:
 Militat hoc durum vna mouens Ecclesia bellum,
 Altera supremo gaudet formosa triumpho.
 Sanguinis, ac lymphæ duo sunt baptisinata, bini
 In cruce diuinam circumſedere latrones
 Progeniem: geminos legit de semine patres
 Humano diuinus homo, fortissimus alter
 Dauid adest, Abraham alter; duo tempora tandem
 Excellens habuit, visu mirabile, templum.

Tertius hinc sequitur numerus quo pulchrior alter
 Non fuit, aut toto mundi spatiosior orbe.
 Tres extant species animi, & tria munera corpus,
 Vitalēque regunt seriem, tria membra resulant

Sede sua gaudentque alto seruire parenti.
 Pro naturali primum virtute sedile
 Stat iecur excelsis anima de sedibus unum
 Principium venarum, & princeps corpore mēbrū.
 Cor medio regni custos, namque omnibus unum
 Stat praesens: cerebrum summa supereminet arce
 Inde regens molem imperij, partesque iacentes.
 Rursus inest animo triplex sine corpore virtus,
 Quae memor in dubijs, & quae regina voluntas,
 Quaeque solet cunctis suprema potentia rebus
 Consulere: assistunt simili tres ordine vires
 Corporea tribus in cellis: phantasia primo
 Ventre sedet, memor extremo, quae iudicat inter
 Has media est: tribus ergo locis tria munera cōstāt,
 Et tres corporea diuerso munere vires.
 Tres quoque concurrunt generādo in corpore motus:
 Sol, & homo generāt hominē, Deus ultimus autor
 Qui totum regit, & motus qui dirigit ambos.
 Hinc tres in genito causa: comitatur euntē
 Materiam forma una suam: priuatio binos
 Ante venit motus: hinc triplex surgit imago,
 Scilicet illa duo, & corpus quod perficit omne
 Suppositum: totidem diuiso in lacte supersunt,
 Caseus, atque serum est, & molli parte butirum.

Sunt tria morborū genera (hac communia dicunt)
 Triplex humano surgit substantia regno,
 Et succi, & partes, & velox spiritus, omnes
 Noster habet varijs medicina flosculus herbis.
 Inde febres cotidē: siccans membrū hectica mordet,
 Corripit humores patrens, & ephimera ventos.
 Hinc rursus triplex putrida est: de bile calenti
 Vna die ternō repetit, quæ phlegmate surgit
 A gelido affligit semper: quartana per annos
 Durat, & in quarto totum quatit horrida corpus.
 Contra naturam tria sunt: est morbus, & ipsum
 Causa fouens: ābos sequitur velut umbra labores
 Simptoma, & membro interdum iunguntur eodem.
 Est genus in membris triplex: tria corpora constant,
 Sana, & morbosa, & medio quæ neutra recurrūt.
 Ter circum Iliacos raptat fortem Hæctora muros
 Insignis currus: fulgenti Dædalus auro
 Audacis pueri miseros de pingere casus
 Ter voluit, ter lapsa manus, ter inutile corpus.
 Tres rhetor tribuit partes, prior inuenit omni
 Sede genus, regit inuentum, ponitque secunda:
 Ac tandem totum concinnat tertia corpus.
 Sic totidem partes liber omnis continet; orto
 Limine sunt varij concepta exordia floris:

Hinc

Hinc opus extensum, tunc clauso corpore finis.
 Tres pinxit furias Barathri ingenuosa vetustas:
 Tres Nymphas, totidem Parcas: est gratia triplex,
 Et triplex quanto locus est, ceu linea, punctus,
 Atque superficies faciem protensa per omnem.
 Tres Lepidi obducto similes in lumine quondam
 Vixerunt: nullus frater, gente attamen omnes
 De Lepida: tres Romano sub Consule reges,
 Tresque regunt hodie tribus annis, menseque terno.
 Vnus adest aequo librat qui pondere mensas
 In populo, tres Hispano sunt cardine tractus;
 Tres quoque Gallorum populi, longumq; per orbem
 Tres partes, totidem multis insignia rebus,
 Principium, finis, medium: tria scriptio præbet,
 Atramenta, leues calamos, albamque papirum:
 Est triplex quod docta tulit grammatica nomen:
 Est super ascendens unum, quod comparat unum,
 Et modico positiua gradu: flos lysis arma
 Gallorum terno distinguit flore, figura
 Astrologo celebris quæ dicta triangulus, & tres
 Sæper habet tripoda una pedes: terna aptior ætas,
 Seu iuuenis, puer, atque senex: numerantur ubique
 Tres menses, & signa, omnis quibus integer annus
 Constat, & in varias totus distinguitur auras.

Tres

D V L C I S

Tres extant calo regiones, corpore nostro
 Sunt cotidē: media est, suprema, ac infima, vel iano
 Vitalis, naturalis, suprema: medentur
 Tres istis comites, medicina diatica primò,
 Pharmaceū inde genus, tandēq; chyrurgia dura est.
 Nobilibus tria conducunt, vel sanguinis autor,
 Vel gestum sublime armis, aut pulchrior omni
 Progenie proprio quæ parta scientia Marte.
 In mustis terna partes feruentibus adsunt,
 Spuma levis, fax crassa, merum laudabile: mollis
 Spuma natat, vinum medio viget, atra profundo
 Pars sedet, unanimiq; omnes in amore coherent.
 At totidem veniunt diuiso a sanguine partes
 Humores terni bino sunt lumine, terna
 Laudanda in reliquis veniunt animantia brutis,
 Siue aries, regnansque leo, gallusque superbus.
 Est inconueniens triplex, & inutilis vnda
 Quæ spatijs pluit illa tribus, cōta ilicet urbe,
 Atq; mari toto, & rubicundi in vase liquoris.
 Sunt tria quæ magnus conscripta in pariete vidit
 Balthasar, & totidem statua illa insignis habebat
 Nabuco erecta, atq; solo postrata minante.
 Terna virtutes animo florente resurgunt,
 Vera fides, diuinus amor, spesq; inclita, terna

Sunt hominem contra vires, prauissima demon
Effigies, immunda caro, peruersaque mundi
Conditio: tres ergo vni contraria menti.
Tres Solimiposuerunt Cruces, quarum vna salubris
Caelestem in spirat vitam, discrimina bina
Commoda: tres pendent, medio Deus integer, idem
Factus homo, mollisque caro: tria vulnera clauis
Tres faciunt, ambas vno nam vulnere plantas
Vidimus infixas: diuinum terna sepulchrum
Lux adijt, quod tres Maria videre coruscum.
Tres sunt quae Christo concurrunt, nobile corpus,
Diuinique sinus anima, hinc mirabile surgit
Suppositum caeli, & terra dominusque paterque.
Sunt tria diuinus quae semper spiritus odit:
Ceu varij mendacis opes, miserique superbam
Pauperiem, fatuumque senem, stultamq; senectam.
Vnde venit Titan, Reges venere, Deoque
Tres vni tria dona ferunt: tres somnia captant
Gethsamanique horto recubant, possuntque sequentes
Taborem superare iugum: tres maximus olim
Vidit vera fides Abraham, sed genua soli
Inflexit: tres electi, prior ille, parensque,
Filius, atque nepos: hic lucta insignis, ac ille
Supplicibus inuenit caeli data munera plantis.

Tres

D V L C I S

Tres missam cantare solent, tribus Unica Christi
 Passio festiuis celebrari altaribus, uno
 Hec eadem magna illustris si dote Sacerdos.
 Tres demum sunt diuina, summique nitoris
 Persona, Pater, & sapiens, & Spiritus ingens;
 Persona terna, Deus vnus, & vnica semper,
 Excellensque Dei virtus, simplexque voluntas.

Inde sua praeat numerus virtute quaternus.
 Quatuor in quouis humores corpore magnum
 Dat iecur, & quatuor quae naturalis eodem
 Virtutes vis vna regit; trahit vna, tenetque
 Altera, contentum quae tertia concoquit; inde
 Concoctos pellit chilos vis vltima, sicque
 Sunt tractrix, coctrix, expulcris, atque retentrix,
 Sunt elementa orbis quatuor, sunt quatuor anni
 Tempora, & in cunctis quatuor quas mixtio reddit
 Primae virtutes, primique exordia motus.
 Nunc partes omnis diuisa est machina mundi
 In quatuor (nouus America tibi nascitur orbis)
 Et quatuor toto antiquitas dedit aurea fortis
 Imperij regna, atque monarchae ingentis honores.
 Quatuor excurrunt vno de fonte perennes
 Egregij toto orbe amnes: hos scilicet inter

Auratus Ganges, & præstans dulcibus undis
Eufrates, vel pernixa Tygris ocior Euro,
Vel qui pinnatas Nilus circum obstruit aures:
Firmantur quatuor (satis hæc) animantia plantis
Fortia, & in totidem scamnum, si forte, recumbit.
Quatuor in terno consistunt vertice sensus:
Nam communis adest, quamvis ignota Caleno
Hæc celebri sit forma, unus præsentia solus
Percipit, obiectum fugiens phantasia noscit,
Componit ratio, & species memor actio servat.
Accensis quatuor flagrant ignibus urbes.
Prægnanti quartus mensis securior, & tunc
Huic melior medicina, dies cognoscitur inde
Septimus a quarto, qui primæ est terminus artis
In rapido quatuor qui currit tempora morbo:
Quatuor hæc quando morbi sit causa salubris.
Aeratos numerat per quartum Hispania numos,
Hos aries habet, hora istos: sic mensis utroque
In Luna motu, & cunctis generatio rebus.
In quatuor partes hominis diuiditur ætas:
Quæque dies quatuor partes habet, una sereno
Mane venit, crescente venit pars altera Sole:
Tertia defessæ succedit vespere, tandem
Nox tegit obscuro gelidas velamine terras.

D V L C I S

Quatuor enumerat Salomon satis ardua, primum
 Nautis iter maris in medio, super aethera velox
 Inde volans avis, hinc colubri terrestres imago
 Incessus sequitur pede nullo, & quæ via tandem
 Sit inueni ignorat magni sapientia regis.
 Ducebant quatuor celebres animantia currus,
 Verus homo, bos, atque leo, & Iouis armiger ales.

Quatuor in toto memores
 sunt orbe Philippi,
 Hesperiae Domini quatuor:
 tres astra tulerunt,
 Quartus adest lōgos dignus
 qui viuat in annos,
 Et quatuor mundi iusto re-
 gat ordine partes.

Extant Doctores quatuor nova lumina mundi,
 Euangeliste quatuor, Crux unica punctis

Qua-

Quatuor, & quatuor (memori quæ mentē reponēs)
Mors, & iudicium, regna infera, gloria Cæli.

Præbet & in cunctis numerus sua munera Quintus.
Quinq̃ atas hominis partes habet, & manus una
Quinque tenet digitos: perfectio in poplite quinque
Pes habet, & quinque externis in partibus insunt
Externi sensus, totidemque animantia dantur
Actu prima suo, linx visu, simia gusta:
Vultur odoratu; præcellit aranea tactu,
Sus valet auditu, a quo luto fœdata recombis.
Quinque sonant, totidem vocalis litteræ formas
Continet; & totidem grandi sunt viscere sacci:
Nam quintus datur urina, & sudoris amicti.
Quinque tenet Cælum Zonas, quinque variis orhis
(Nam duplex Asia est) diverso limite partes,
Et totidem viridi iunguntur in arbore, radix,
Flos; truncus folium; fructus: quinque attulit annos
Felicis Romæ lustrum: sua munera paabet,
Et quinque in prima Logicus tibi prædicat arte.
Quinque tenet dulcis venerandum nomen IESVS,
Et totidē MARIA alma: ingens nā littera quævis
Arcanum involuit: turris cognomina quinque
Sponsa dedit: seu Virgo parens, seu Ecclesia felix.

D V L C I S

Quinque tulit Christi corpus pia vulnera, quinque
 Lusos habet totidem victis pro regibus arma,
 Lusos terrarum dominus, cui turgida parent
 Aequora, cui venti cedunt, cui nubilus aether,
 Atque enses, & tela hostile minantia bellum.
 Quinque cruces alto figunt in corpore contra
 Nigrum hostem: saxis robustum quinque Goliath
 Prostravit fortis David, mandataque quinque
 Christi ad o ubet Ecclesis seruanda fidei.
 Gaudia quinque parens Virgo totidemque labores
 Virgo tulit, magna ingentis mysteria Caeli:
 Ardenti quinque in Libia periere Sodales
 Adiutus, Petrus, Berardus, Acursius, Otho,
 Francisci munus diui, quod possidet ingens
 Caesaris urbs, seruatque alti monumenta doloris.

Fert Sextus quoque magna potens arcana libellas.
 Sex ossa in cranio, totidem defenditur armis
 Excellens cerebrum, clypei quae more coherent.
 Sex etiam aetates mundi numerantur, & una
 Sextaque perpetuos felix quae durat in annos:
 Felix in Caelo, & tenebrosos tristis ad orbes.
 Sex hominis quoque sunt, aetas si iuncta senili
 Decrepita est, pueroque infans coniunctus amico.

Sexto

Sexto totius confecta est machina mundi,
Et morbis fuit ista dies infesta, tyrannum
Antiqui dicunt medici: calistis imago
Iupiter in cunctis plus est laudanda plantis:
Hoc autem sexto succedit in ordine Sidus.
Non naturales sex res medicina vocavit,
Quæ tristes morbos pariter, lætamque salutem
Ferre solent: prior aura levis, motusque secundo
Cum requie, terno vigilans in lumine somni,
In quarto vacuis nutrix repletio succis
Constat, quinto animi quacunque est passio nostri,
Et tandem varijs quæ mixta est potio chilis.
Quæ longè cuncta in fauli tractata poesi
Aspicias, antiqua mei monumenta laboris.
Ex sexto duplici celebris dosena resultat.
Est sextus maior quem præbet tesera punctus.
In sexto sancta passus fuit arbore Christus
Per sex ille dies patiens, tandemque benignam
Sexta hora misit fuso cum sanguine vitam.

Septimus in toto numerus qui prævalet orbe
Consequitur, florens sapientes Græcia septem,
Septuaginta dedit Nosor, qui interprete cura
Divinis normam scriptis lucemque tulerunt,
Septem urbes certant de stirpe insignis Homeri

D V L C I S

Sunt totidem partu infantes, quas attulit uno
 Lara potens: omnis septem miracola mundi:
 Septē habet hydra uno surgūe quæ pectore formas:
 Septem se longis attollunt montibus aræ
 Litoris antiqui, & lapsi vestigia ponti.
 Septima robustum perimunt ieiunia corpus,
 Et totidem peccata animas mortalia: septem
 Hæc contra pugnant virtutes: cognita mundo
 Sunt climata antiqui generis: sic reptile septem
 Lucibus ova parit: septeno in lumine fœtus
 Vivit, & ad mensem dentes acquirit eandem,
 Septenoque usum rationis comparat anno.
 Septem sunt oculi tunica, medicinaque septem
 Res naturales memorat: sunt prima figuris,
 Et formis elementa suis, dehinc ordine sumpto
 Ista sequens vagus humor adest, istumque sequuta
 Temperies, post hanc membrum, tunc spiritus, inde
 Insequitur virtus, alijs quæ dicta facultas,
 Acque animi tandem quæcunque est passio nostri.
 Inuenit septem diverso ex ordine formas
 Primus Aristoteles: prior expers corporis alto
 Vivit, & una solo carni permixta suprema,
 Sive homini: sequitur species turpissima bruti,
 Et quæ non sentit, sed solo munere vivit

Altri-

*Aethiis: genus hinc triplex sine viribus ullis
Lata animae: duo pura micant, & elut inclita Cali
Materies, & fixa suos elementa per orbis:
Est aliud tandem rude crasso in corpore mixtum
Aera, lapis, lignum: septem stant fusa per arcus
Nervorum paria, & trepidi septem ostia Nili
In mare prorumpunt: septem sunt aera, metallum
Communi dicunt verbo: septem artibus artes,
Exercet quas liber homo, septem undique motus,
Quos idem monet, ante, retro, sursum, atque deorsum,
Laeva vultus, dextrisq; alius, circum vultus, omnes
Servat idem varios exercens mobile cursus.
Septem iura ferunt uno de principe libros;
Hos partes dicunt, Alphonsi nobile Regis
Imperium vulgi duras moderatur habenas.
Per septimanas decurrunt omnia morbi
Tempora, per totidem pariter solvantur, in orbem
Mira dies, cunctis mira est lux septima rebus,
Mira quidem, qua confecto requieuit ab axe
Omnipotens, septemque dedit quae sidera curso
Lustrarent longa extremas per secula terras.
Diluvio in magno septem servanda Noemus
De genere elegit puro; septem unus annos
Seruus adest soceri Iacob per rura Labani:*

D V L C I S

Hos Rachel formosa dedit, Lia maxima septem.
 Scinditur in septem diuino interprete partes
 Appocalipsis: rudibus noua pascua campis
 Gustat auens Nosor septeno Sole Nabucus.
 Septem Virgo parens habuit noua gaudia, dulcis
 Hæc gnatus dedit: una preces oratio septem
 Continet, hæc noster pater est: psalteria septem
 Altum opus egregij supremo carmine regis
 Compositum Celi superum spirantibus auris.
 Hic septem docuit, septem insinuauit honores:
 Ingens Prophetæ donum, benedictio, laudes,
 Consiliumque potens, contritaque pectora, tandem
 Peccati gemitus, & summa oratio mentis.
 Summa tabernaculi pendebat ad ostia quondam
 Auratum limen, candelabrumque coruscans
 Quod septem varia ramos in parte gerebat,
 Iosephus pingues vidit per somnia vaccas,
 Et vidit macras, hæc septem, illa quoque septem,
 Siue famem, septem seu pingua regna per annos.
 Expirans dominus septem grato ore loquutus
 Verba fuit: septem præbet tibi munera gaudens
 Spiritus, & totidem Regina Ecclesia vires
 Sacramenta inquam gemina spes una salutis:
 Bis septem docet articulos, septemque priores,

Qui

Qui pandunt claros diui omnipotentis honores,
Secretosque sinus; & septem posteriores,
Qui praeclara Dei referunt mysteria viui.
Bis pietas septena monet, prius unde resurgit
Septenum pietatis opus: pars altera corpus
Grata fouet, pars clara animas regit altera, bine
Certū iter, & celi ad superos via cōmoda tractus.

Accedit pariter donis octauus amicis.
Octano moritur fetus sub mense, coruscat
Sidus, & octano apparet via lactea calo.
Octano in numero binos Hispania numos
Aeris, & argenti memorat: facta unica dragmas
Fert octo: totidem medio libra obtinet ere.
Octauo Domini celebratur in ordine Pascha,
Scilicet hoc recipit sacrata Charistia tempus;
Hoc teneri celebris prisco de more puelli
Casio, quam fuit & passus celestis IESVS.
Sunt octo celi portae: patet unica maior
Pauperibus, sua stat lachrimis, sua mittibus, inde
Sunt reliqui vario Christi sub milite portus.

Postea dat gratos nonus sublimis honores.
Inde nouem surgunt dulces mea munera Muse,
N Atq;

Atque nouem fama celebres: nono integer infans
 Matrice erumpit fetus, maturaq; fructus,
 Dona cadunt mense in nono, cum scilicet anni
 Florentis dat prima bifrons exordia Ianus.
 In ludo currente nouem carthaque manusque
 Concurrunt, totidemq; choros habet Angelus omnis,
 Atque nouem de more dies quos aurea Virgo
 Contalit, & deuota hodie sibi pectora seruant.

Tunc decimi sequitur numeri generosa propago:
 Sunt orbes alto orbe decem, si lumina demas
 Empyreï, & totidem praclaro Roma Senatu
 Iunxit prisca viros, totidemq; ad praelia fortes
 Sunt decures: extant ludo concinna frequenti
 Ligna decem, centumq; decem quoq; continet, istud
 Mille decem: reliquo numerus sic ordine constat.
 Sic partes, diuisq; decem mandata supremi,
 Et totidem, tulit antiquitas quas docta, Sibylla
 Insignes animo, & summi data nuntia regis,
 Quas canit egregij praecllens Musa Maronis.

Hinc numerus venit undecim pulcherrima virtus,
 Virginibus celebris numerus: tulit Anglia mille,
 Atque decem vastum trauant quae millia pontum,
 Undecim & egregios equites videre Britanni,
 Atque

Atque suum Lusa effusum per tela cruorem.
Undecimo partum medici videre priores.
Vitalem videre, dies hac ultima quarti,
Ac decimi sua signa dedit: nanq̃ indicat omnem
Eventum morbi celeris, sineque futurum.

Sæcedit tandem duodenus, & ultimus, alta
Verum nobilior genitura, & dotibus ingens.
Per duodena regie totum Sol aureus orbem
Signa poli, totidemque omnes cum mensibus anni,
Ec superato surgunt celebres sub cardine motus.
Minotaurus habet cellas, & qualibet ades
Fert totidem, quavis totidem circumdata gyris,
Omnes confuso latebrosis plexibus antro.
Hunc fecere pares numerū, quos Gallia fortis,
Et Rhodani genuere lacus, istumque frequentes
Muneribus tenuisse locos sedemq̃ priorem
Vidimus, & noster numeros liber attulit istos.
Fert totidem rerum dominos Roma unica reges:
Sex quoq̃ Virgineam decorant noua sidera fronti,
Sex retro miram componunt astra coronam.
Sunt bina, atque decem: numero se iactat eodem
In varios terræ, qui missus Apostolus orbes.
Hunc vidit Ioannes numerum, seu millia signis,

D V L C I S

*Quaeque notis distincta suis: Hebraia quondam
Est etiam duodena tribus, duodena per aquor,
Lata patet via, sed regi perclusa superbo.
Hos cophinos superesse ferunt, conuiuia Christus
Obtulit, atque leuit saturauit milli pane:
Christus terrarum dominus, calique micantis,
Qui nostris decus in numeris, legemque reponat,
Et tandem cali in superos iter afferat orbes.*

IVDICIVM CELEBRIS

Cometae oborti anno Domini

1616.

Hoc Signum: postrema ingens mouet Africa bellū:
Marmaricum rubeis flumen inundat aquis.
Rex grandis tenet imperium, summoq; coruscans.
Effundit placidum longa per astra iubar.
Ecce aliud surgit visu mirabile signum:
Rex alter, vultus polchrior alter adest.
Hos inter sunt orta novis discrimina causis:
Ille prior moritur, victor at iste furit:
Sed tandem occumbit (res est manifesta) Cometae
Euentus nunquam Signa fuere boni.
Hoc Signum: auertat nostro de vertice vulnus
Qui mare, qui terras, qui regit astra Deus.

IN MALACETANAM ACADEMIAM
institutam a D.D. Leonardo Salazar.
anno Domini 1636.

E L E G I A.

ACADEMIAE SERIEM, AC
rationem exprimit, eius authores numerat,
& meritis laudibus ad Cælum
vsque effert.

Auratis quondam gaudens academia seclis
Floruit, at posthac tempore lapsa breui est.
Nunc rursus floret, nunc est nouus additus orbis;
Principium repetunt tempora nostra suum.
Nunc romancistis floret Castella camenis,
Et Latio floret Lisia terra sono.
Præbet vtrunque vnus claro de stipite rector:
Vnus enim gemina præditus arte valet:
Scilicet Hesperie Musas veneratur, & idem
Quas clarus Tormes, quas Amerina colit.
Hic nostræ decus est Leonardus Salazar vrbis;
Cui cedunt magni munera magna Iouis.
Hic classem, & primi tulit alta exordia belli,
Victorique dedit præmia grata suo.
Hic viuat sælix longis dignissimus annis,
Et fauceat voto quiregit altra suo.

D V L C I S

Præfides excellens dubio sub Marte Iacobus
 Cardanas officio nobiliore potens:
 Nempe alto quæ bella mari, terrisque geruntur
 Hic regit, & celebres eminet ante viros.
 Iudicio rics alsistunt, Guerrero supremus,
 Quique sacrum munus Salazar alter habet;
 Et qui Nympharum Miracle est vnicus arte,
 Mirandus cunctis, ingenuusque modis.
 Accedit secreta alto, qui pectore seruat
 Silua, dedit clarum Lysia terra virum.
 Silua inquam Lusus, quo non præstantior alter,
 Seu plectrum, & modulos, seu ferat ille choros;
 Hic finis: dicto satis est, academia constat,
 Qua melior, qua non pulchrior vlla fuit.
 Ergo agite, ad nostras vates accedite portas:
 Inuitant doctos præmia nostra viros.
 Arma parate animis, & spe præsumite bellum:
 Non teneat vestros iam mora pigra sonos.
 Nulla sit inuidiæ ratio, sua cuique potestas,
 Omnia non omnes possumus, ille potest.
 Quod Petrus ignorat forsitan cognouit ofellus:
 Milibus in multis nam valet iste semel.
 Est habile ad varia ingenium, & iucunda voluptas;
 Sæpe vna, fateor, præualet arte rudis.
 Quisquis agat, pugnetque, fero pro Marte sequuntur
 Diuitiæ, laudes, fama, triumphus, honor.
 Quos Pallas sensus, quæ munera doctus Apollo:
 Quisque suas artes, ingeniumque ferat:
 Mularumque choros adeant, & amena vireta,
 Atque suos flores, seu sua plectra, legant.

Quod

Quod superest, tanti debetur gloria facti:
 Hanc ferat insigni Salazar arte potens:
 Hanc ferat ille suam, sed nos sua præmia, voto
 Sin minus excellens non erit ille mico.

AD EOS QVI MANVVM
suarum picturis hunc librum decorarunt.

Pingite divinos lignoso stramine vultus;
 Egregij merces magna laboris erit.
 Pingite, cuique sua est palma, & sua coique corona
 Summus habet donum, iustitiamque Deus.

AD EOS QVI NOSTRVM HVNC
 libellum suis carminibus exornarunt,
 vel ope iunxerunt.

D. D. FRANCISCO MIRACLE
 Sotomaior, qui nostra vulgari lingua, suoque Sone-
 to authorem & librum laudibus extulit.

Mirandus Miracle venis, miracula dicunt,
 Seu miracula, animi seu bona mira tui.
 Res etiam plus mira venit, mirabile verbum,
 Miraque quæ miro munera corde fluunt.
 Laus tandem tua mira venit, miranda poësis:
 Sic liber iste, meus, sic venit istud opus.

D. IOAN:

D. IOANNI DE SANCTA CRUCE
Zurita, qui celebri epygrammate hunc librum ad
astra vsque substulit.

*Primum huius
epigrammā in prae-
fatione cōtinetur.* Felix principium, felix mihi nascitur ales,
Principium libri Crux tua Sancta mei.
Felix principium: superos liber ibit in orbes,
Attingetque notis sidera clara suis.
Tu verò felix viues Zurita, nec vnquam
Tentabit sanctam gens maledicta Crucem?

D. IOANNI SERRANO DE
Vargas & Vruena, insigni Typographo Salmanti-
censi, & excellenti Poetae, qui suo
Soneto hunc librum
exornauit.

Vive diu SERRANE tuis in montibus, vnde
dulce fuit carmen, dulcia plectra sonant.
Hic hilares Musæ, & celebris gens pulchra Dianæ
Lætantes ducunt læta per arua choros.
Hic prælo figis libros, & carmine tollis:
Sic alij subeunt, sic liber iste meus.
Sic ego gratus ero longinqua in sæcula, flores
Corde meo referam semper Amice tuos.

AD ILLVSTREM VIRVM, POETAM
 que præcellentem D. D. Ludouicum Aldrete, ac
 eius librum poesi conscriptum, & nuper in lucem
 editum, qui & hunc ~~est~~ versibus
 illustrauit.

Vidi opus, atque tuum florens Aldrete libellum;

Vt reor, ingenij munera prima tui,

Vt vidi, risere meo mea lumina corde:

Exhilarat gratus pectora mæsta cibus.

Hinc legi, & reperi quidquid sapientia pulchrum;

Quid iustum carmen, quid lyra dulcis habet;

Nil musa vltcrius dedit, aut perfecta poesis,

Cedunt Naso potens, Virgiliusque parens.

Eloquium sublime valet, mella aurea vincit

Dulce melos, gratum vincit in arte decus.

Perge ergo, & cæptis altum superaddito finem:

Maius opus, cæpit quæ bene, musa dabit.

D. DOCTORI LAVRENTIO DE

Silua Illustri Lusitano, & Poetæ egre-

gio, qui laudibus hunc

librum exculit.

In siluis habitant Nymphæ, & sonat Orpheus, illic

Exercet gratos pulchra Diana choros:

In Siluis inquam, tamen est præstantior vna,

Quam tulit Hispanis Lyfia terra plagis.

D V L C I S

Silua ingens, totoque ingens Laurentius orbe?
Nympharum sedes, Hesperiaeque decus.

DOCTORI D. BERNABE DE GODOI
eximio poetae, & præcellenti Theologo, qui suis
quintis in huius librilaudes
prorupit.

Si mihi nunc quintas Godoi concedis amice,
Non ideo quintus Godoe, primus eris.
Prima theos tua, prima sophos tua, prima poesis
Consilium, pietas, gloria, fama, decus,
Primaque progenies Gotto de sanguine, cunctas
Vnus habes, veluti fertilis hortus opes,
Non ideo a quintis quintus, sed primus, & a te,
Nunc ero primus ego, nunc liber ille meus.

AD EVNDEM SIMILE.

Vincis adhuc primos, nam quinta essentia præstat,
Quique prior fueras Godoe, quintus eris,
Sic prior, & quintus, numero sic utilis omni,
Et primum, & quintum nunc erit istud opus.

AD VICTORIANVM PRÆDICA-
torem *Fr. Ioannem de Prado, qui hunc librum
suo Soneto extulit.*

In pratis ludunt Nymphæ, & grata intonat ales:
Sunt pratis flores, lilia, poma, rosæ.
Hæc Ioannes habet, ast donum tenet ampli⁹ vnum;
Hic viuas hilaris continet hortus aquas.
Ergo veni pratum iusto cognomine dictus,
Vt liber in grato floreat iste loco.
Viue, alesque tuo viuet mea regia prato,
Possit vt hoc dulcem tangere pulchra lyram.

AD FRATREM IOANNEM BAP-
tistam *de Angulo, Seraphici Patris Monachum,
qui nos simplici octaua
extulit.*

Fecisti octauam nobis pater optime, fælix
Tot grâs habeas, quot tua pleetra manus?
Sunt octo cæli, pateant totidem tibi, portæ,
Aeternos annos vt pater alme bees.
Sic fælix semper, varia sic arte beatus:
Sic ego nunc fælix, sic liber ille meus.

D V L C I S

DOCTORI PHONSECAE QVI

*similiter hunc librum suis carmi-
nibus illustravit.*

Iniosum est Phonseca tuum celeberrime nomen:

Non etenim sicco fons iacet iste lacu.

Dulcem undam, flumenque alio trahit ille perenni:

Irriguis madidus semper inundat aquis.

Maius habet: sua lympa iuvat, sua munera profut:

Tymbræi vites, Castalijque tenet.

Scilicet infirmo medicina est utilis omni,

Et resonis addit dulcia plectra lyris.

AD ILLUSTREM VIRVM, ET

insignem pharmacopolam Franciscum Ma-

*chucam, qui pariter hunc librum suis
cantilenis extulit.*

O fælix Machuca veni, tua munera profunt;

Radices, herbæ, pharmaca, poma, rosæ.

Ergo veni, condam hæc gremio, cellaque reponam:

Ad librum melius nil valet esse meum.

Iste virens pratum, seu miscellanea dulcis:

Sunt apti flores, lilia, poma, rosæ.

AD D. FERDINANDVM DE

Baldiua Iurisconsultum, qui nos suo ex-
tulit epygrammate.

Fecisti nos insignem, Baldiua, Loppe:

Quid nos pro tanto munere? Baldus eris?

Maius adhuc donum superest: Accursius ingens;

Bartholus, aut grandis Iustinianus eris.

Sic ego Loppe tuus, sic tu meus ille; supremas

Pro tanto grates munere Petrus habet.

A D E V N D E M.

Diceris a magno magnus Baldiua Baldo:

Et iure, est æquus nam tibi iuris honor.

AD FILIVM NOSTRVM D. IOAN.

nem de Santiago, qui pariter de hac dulci Miscella
nea suum carmen interposuit.

Fecisti nobis plenam fili inclite mensam,

Quod dederat quondam, das modò file, pater?

Sic nutrit paruos generosa ciconia pullos,

Pullus alit fessos (est pia causa) patres.

A D.

D V L C I S

AD D. BALTHASAR DE SALAZAR,
meritissimum Diui Iacobi Beneficiatum, qui
suo epygrammate hoc opus
exornauit.

Viue diu multis dignus mihi Salazar annis,
Vt nostras foucas, condecoresque lyras.
Quò vadit tua lux omnes illustrat, & omnes
Lux eadem grandes, eximiosque facit.
Non aliter supero lucet Sol aureus orbe,
Et lucent radijs inferiora suis.

AD OMNES, QUORVM OPE HIC
liber editus est: nempe quidam picturas, alij
papyrum, numosque con-
tulerunt.

Fælices estote viri, matresque, libello
Qui deuota meo corda, manusque datis.
Semper Sol clarus, semper cristalina phæbe,
Sint vestris semper sidera pulchra locis.
Fortunata domus sit vestra, & vestra voluntas:
Si fortuna honos conferat vsque dies.
Quas artes Pallas, quæ munera lætus Appollo
Contulit, hæc manibus sint data sceptris tuis;
Quas vestes Persæ, vel quas tulit India gemmæ,
Argentumque Pyru, dona que Martis Arabs,
Candia

Candia quod vinum, quæ farra Aueria tellus;
 Quos fructus Ales, quas dedit Indus opes.
 Sit grata ad cœnam perdix, ad prandia pullus;
 Post utrumquæ adsint dulcia mella cibum.
 Nulla cibi species desit, non potio quæuis:

Sint præstò carnes, vnda, farina, merum:
 Sit mare tranquillum, sit piscis credulus hamo:
 Det volucres aer, silua propinqua feras.
 Et charta in ludo sælix, & telera sælix,
 Sit quæ solum sælix, sit quoque pontus, iter;
 Cuncta quo vobis veniant sælicia nostro,
 Et tandem superis regna beata polis.

*Veiros, & Auis
 oppidu in Transta
 gana Lusitania re
 gione.*

AD LIVIDVM.

Quid tentas nunc liuor edax, quid vè inuidus ater;
 Inuidia est hominum, dæmonis & vitium:
 Non piger est, non iste latro, non turpis adulter:
 Inuidet hæc nostro, pestis iniqua bono.
 Ergo tace liuor, nec sit cum dæmone sædus:
 Non satis hæc. sceleti sunt mala plura tuo.
 Si nimis accrescant, alienis inuide rebus
 Descreces, tubiat si mea fama, cades.
 Continuus labor est, crescent virtute labores;
 Gloria dum crescit, crescit & inuidia.
 Ergo dabo plures celer in tua tunera libros:
 Sic maçer, & Dæmon, sic fera pestis eris,

D V L C I S

AD D. D. GREGORIVM DE PACE,
Canonicæ dignitatis dignissimum
moderatorem.

Pax tua sit recti, & mecum quoq;, semper habebis
Hanc, ego non nisi cum te Gregori aspicio,
Quando te video, vel cum tua munera ictor
Sentio, tunc melior pax tua, paxque mea est.

AD NOBILISSIMVM VIRVM D. D.
Clementem de Bentomilla festi Parrochialis insigni-
nem Patroum, vt huius libri sumpti-
bus seruiat.

Si pius, & clemens cælestibus vtere donis,
Da munus clemens, est pietatis opus:

SIMILIS DEPRECATIO GAMÆ
socio, clarissimoque vrbis Mala-
cetanae viro.

Quinquaginta olim nobis Gama inclite numos
Promisisti, operis munera grata mei.
Promisisti, sed non misisti: hæc ego mitto;
Vt mittas, nostro prouideasque libro.
Mitte ergo, & dicto facies satis, & mihi gratus,
Et summo gratus nunc eris ipse Deo,

D. D.

D.D. MARTINVM DE ALDANA

egregium Iurisconsulti professorem, ad huius
libri sumptus prouocat.

Sis diues, felixque omnes Aldana per annos,

Et felix auro sit lyra nostra tuo,

Grande tibi soluet donum sacra hostia, grande mi

Gratus ego librum, cordaque grata dabo.

Ergo age, da grandes opera in sublimia numos:

Si das, Aldana es, sin minus alter eris.

Alter eris, sed semper eris dominusque, paterque:

Urbe pater, dominus nunc eris ipse meus.

Alter eques, princeps alter, magnusque, potensque:

Magnus, at ex facto munere maior eris.

EXCELLENTI VIRO D. DOCTORI

D. Gaspari Alfonso de Relux, Thesaurariae Dignitatis meritissimo, Cathedralis Ecclesiae dignissimo Canonico, eiusdem maiori Operario, honoris

Regij Praesbitero, & Sanctae Inquisitionis

Comissario, nunc verò recenter Proui-

sori, vt quaedam aliena debita

solui iuberet.

Viue diu, viue & felix Prouisor amice,

Vt videas nostram, prouideasque domum.

Magnificè se ges-

sit in insu soluendi

Est muneris.

D V L C I S

Est tua plena manus cælum, manus India diues:

Ergo dabit perlas, & dabit astra manus.

Hæc citò si dederis duplex erit vrile donum:

Bis dedit ille quidem qui citò, quique dedit.

Sic partem doni referes, nam muneris autor:

Sic princeps, diues, rector, amicus, eques:

Sic tandem pater, atque meus Prouisor, & ingens

Sic dominus, grandis sic ego seruus ero:

Sic longos viues (ego Cælum deprecor) annos,

Et fælix viues, hæc quoque dona precor.

EIDEM QVI ET THESAURARIVS

eiusdem Ecclesiæ ante officium

Prouisoris fuerat.

Thesaurum serua dum thesaurarius idem,

Et clausos numos, æraque fulua tene:

Sed modò Prouisor nostris succurre periclis:

Nostra papyrus abest, & liber iste gemit.

Sic Prouisor eris, sic Rex Macedonius, illas

Sin minùs abscondes tristis auarus opes.

A D E V N D E M Q V I E T

Relux dicitur.

Sole Relux medio, media si nocte reluces,

Da nobis lucem nocte, dieque tuam:

Hanc

Hanc dabis, aurati dederis si grata metalli
 Munera, vel numos (sunt quoque dona) tuos.
 Exhilarat mæstum generosa pecunia corpus,
 Affictosque animos, sollicitosque leuat:
 Contra pauperies timidi noua passio cordis;
 Nox obscura, atrox nubis, & vmbra nigra est.
 Ergo Relux profunde tuam (tua munera) lucem,
 Auxilium nostris, antidotumque malis.

AD D.D. LEONARDVM SALAZAR
 excellentis ingenij virum carmen
 ænygmaticum.

Rex leo dat grandes animos, generosaque Marti
 Pectora, odoratas dat tibi Nardus opes.
 Qui sapor est epulis, quæ gratia dulcior ore;
 Sal tibi, nec tatum fors mala lædit opus.
 Est rarum virtutis opus, rara indole princeps,
 Seu dominus fælix, seu decus ille meum,

CVIDAM QVI SE
 vnicum iactabat.

Cum prima antiqui capere exordia mundi;
 Afulsitque alto lux simul orbe prior,
 Vnus Adamus homo fuit, & terræ vnicus hæres:
 Hinc vaga progenies, innumerumque genus,
 Nunc rursus vult, relequi periere, quid ergo?
 Qui rursus incipiat iam nouus orbis adest,

D V L C I S

AD QVENDAM ROMANCIſTAM,
*qui Caſtellanas trouas nimis
 cultas deſiderabat.*

Si quæris varium catelana ad carmina cultum;
 Stultum quæris opus ſtulte, quod addis, habes;
 Gongora ſi cultum fecit, tu Gongora non es,
 Vel mala ſi fecit, non mala, plectra iuant.
 Præſtat quæ pura eſt (ſed compta) oratio, cultus
 Corruptit linguam, verbaque nigra facit.
 Ergo tuos cultus, obſcuraque deſine plectra,
 Sin minùs inſipiens, ſtultus, & ater eris:

AD EVNDEM IN LATINO
verſu minimè culto.

Hec mihi iam priſcos mutat fortuna tenores:
 Exoptat cultum Muſa Latina ſuum.
 Non habet, vt puras non iam terra Hiſpala voces
 Corruptos verſus hæc habet, illa rudes
 Verte modos ruſum, lauro ſic clarus vtraque,
 Sic Loppe Hiſpanus, Romuſcuſque Maro.
 Sin minus arte rudis, vel Macharronius idem,
 Vel confuſus Arabs, vel niger vllus eris.

DUOBUS QUORUM ALTER DIVES,

& avarus se inopem clamabat, alter pauper,

& liberalis se diuitem gestiebat.

Semper opes Francisce negas, inopemque fateris:

Semper opes, semper munera Petrus habet.

Altior augusto Petrus semunere tollit,

Francisci donis plenior arca suis.

Ergo vincit inops (mea sit sententia) diues

Sane erit augustas, qui tenet ille manus.

Semper avarus eger, sint quamuis munera, diues

Hæc habet arca; ergo semper avarus inops.

CVIDAM QUI FAE DO

ore, & putridis dentibus perenne habebat
ridendi desiderium.

Terge canum dentes Alfonso, terge molares;

Vel septum digitis comprime Basse tuis.

Si dentesundas, pulchro tibi gratia risu,

Et clausum os, septum si premis, illud erit.

Sin minùs immundi spatioso gurgite dentes,

Atque intenta feri simplicis ora patent.

Ferunt aliqui mē-
dicorum risum ex-
citari ex titillatio-
ne sanguinis ad se-
ptū transversum
confluentis.

D V L C I S

*Salmanticensis
Cathedrae profes-
sor.*

*CVIDAM QVI CELEBRE
convitium ameno rure multis obtulit, dicebatur
autem hic Parra, cui ego ambabus mani-
bus coronam gestans, sic.*

*Corona lauri va-
rijs floribus inter
secta.*

*Accipe florentem Parra ingeniose coronam;
Accipe, nam donis digna merenda fuit.
Fac plures facias, plures tibi Parra coronas,
Et plures flores, lilia plura dabo.
Ad minus ipse tuos tribues pro munere fructus:
Res nota est, latum dat bona parra merum.*

*AD QVENDAM QVI NON
miserat promissum munus hordei: hic autem
dicitur Penna, &c.*

*Liberaliter demum
munus obtulit.*

*Promisisti olim nobis pater hordea Penna,
Sed non misisti: quid fuit ergo noui?
Siue quod hec nullum dederit penna arida fructum;
Aut forsan minimum si dedit, alter habet.
Quidquid erit reclude manus, mitte hordea: sicque
Non Penna incultus, fertilis hortus eris.*

*AD SERVVM PLVS
iusto petentem.*

*Si quaeris donum, non est mihi, suscipe mulam;
Vel me, si maus, accipe, munus ero.*

Ultra

Ultra si pergis, saevicrudele tyranni
 Officium exerces, pauperiemque voras.
 Vel si non istud, peructa manebis hirodo:
 Hepatis exunias, rubraque vasa bibes:

AD PROLIXE AMANTEM
auxilium efficax, & salutiferum.

Non cremat absentem ligni flamma arida silvam:
 Vicino vruntur ligna propinqua rogo.
 Horrida non longè feriant tormenta, nec unquam
 Longinquum tangit missa sagitta caput.
 Est amor ignis, habet sua tela, & castra Cupido:
 Hæc inquam metas obtinuerere suas.
 Præsens auxilium est, una est medicina salubris:
 Est coniunctus amor, divide, sanus eris.

AD MEDICVM NIMIS
obesum, & minime ingeniosum.

Plurimus exundat crancroso in corpore sanguis,
 Porrectæque alui, membraque laxa tument:
 Hippocratis placitum celebre est, statuuntq; priores:
 Non recipit plenum corpus, inane capit,
 Non igitur locus est, per quem quis rumpere possit,
 Non Sophia vlla potest, non medicina valet.

Veluti qui nascuntur
 in signo Cæcri,
 de quibus ego lib.
 4. poes. Philosoph.
 sic. Difformia cor-
 pora reddit.

Turde animal Can-
 cer, latasque ex-
 tendit in aluos.
 Ideo hectici se ip-
 sis plus ingeniosi,
 & perspicaces qui
 bus scilicet non
 obest carnis, hu-
 morumque fumo-
 sa eluies.

C V I D A M, V T S T A T V T V M

munus hordeaceum redderet: di-
cebatur verò Rios.

*Hoc tandem libe-
rali manu cōnliit.*

Flumina si teneas, ego sum piscator, & vndas,
Et varios pisces, ceu tua dona, peto.
Si forsan campos habeas, dabis hordea rious,
Vel dabis alterius plurima farra modi:
Si neque farra solo fuerint, nec piscis in vnda,
Lugebo fatum tristis vbique meum.
Tu verò putris vnda, palus immunda manebis,
Qua putres colubri, raniculæque natant.
Hæc si non mittas, nam si lenta hordea mittas,
Dulcis aquæ flumen, fertilis hortus eris.

C V I D A M Q V I N O S T R I

versus excellentiam confessus est, reprobanit ta-
men clarum styllum, & facilem
expositionem.

Si mea clara meo tibi sunt epygrammata versu,
Id fateor, medio fecimus illa die.
Tu Solem, lucemque fugis, nam ænygmata quæris;
Et nocte in media scribere Petre soles.
Sic omnes mea clara legunt, tua carmina nulli:
Sic fugiunt tenebras, lumina Solis amant.

INSIGNI ORATORI QUI

*nunquam poësis numeros assequi potuit,
poetas tamen irridebat.*

Irride, sunt digna quidem mea carmina risu,

Digna quoque ut fletu sunt tua verba meo;

Est tua villis adhuc, mea compra oratio, celos

Hæc petit, alit humili pars iacet illa solo.

Inspidus sermo tuus est, mea dulcis imago;

Fel tuus ille, meus dulcia mella sapit:

Ut cælum terras, plebeios regia vincit,

Sic numeros superant carmina nostra tuos.

Ride ergo, at non irride, mea munera letus,

Accipe, & ingenui dulcia verba soni.

Sic minùs accipies oris sputamina fædi,

Mixtaq; quæ colaphis sit fera plaga meis:

Si non hæc, populus te irridet, vel gemet idem

Stultitiam mentis, pauperiemq; tuæ.

QVIDAM AEGRO BONAE CON-

ditionis, qui difficilem morbum patiabatur, &

alteri peruerso cum facili

ægritudine.

Difficilem vidi morbum (pater vnus habebat)

Difficilem morbum, sed tamen hic facilis.

Et rursus facilem vidi (pater alter habebat)

Hic tamen aduersus, difficilissq; fuit.

Si levis est morbus, grauis æger: si bonus ille,
 Ille malus: cunctis sunt mala iuncta bonis.
 Nil facile hac vita est, nihil omni ex parte beatum
 Perfecta in solo sunt bona sola Deo:

CVIDAM IDIOTÆ, QVI ME LICENTIAM
 centiatum dixit, Doctorem negauit.

Turpe idiota tuum nomen, turpem effuge pestem
 Sume meum potius, nam satis esse meum.
 Sume Licentiatum, cui larga licentia fandi,
 Præsertim sophiæ si lyra iuncta suæ.
 Hæc moneo, doceoque, ergo sum Doctor amicus?
 Accipe consilium turpis idota meum.

AD EVNDEM QVI SE MEDICINÆ
 Principem iactabat.

Vive diu Princeps Medicorum, & regia viuat:
 Sed caue ne sectæ sine tibi regis opes,
 Quatuor excellunt, tua quinta est ordine sedes,
 Si quintus regnum det tibi forte suum.
 Si non pro sexto pugnabis, at incidit error,
 Tres quoniam sextum iam petiere locum:
 Ergo tibi satius regi parere supremo,
 Quam nullum in regno forsan habere locum?

AD QVENDAM SVPERBVM, ET
 procera staturæ hominem, qui me paruulum
 contempsit, & irrisit.

Si mihi demissæ sunt paruo in corpore vires,
 Gaudeo, grande animal grandia membra gerit;
 Nec profunt oculi grandes, vbi visio parua est:
 Sic minor ornatus, sic decor ille minor:
 Sic venter, pes, ora, aures reproba omnia, totum,
 Vt grandes aures grandis asellus habet.
 Cor præstat paruum: manet hoc vniua facultas:
 At monitur grandi languida flamma rogo.
 Sic languet magno profusa in corpore virtus,
 Quæ paruo floret, colligiturque sinu.
 Adde viro vincit paruo prudentia, multis
 Sunt exempla, meum perlege lector opus.
 Præstat vis animi, paruo hæc stat corpore maior,
 Grande animal corpus, grandia membra gerit.
 Ergo in cede humilis, licet altum sit tibi corpus:
 Sic modicus, facilis, gratus, amicus eris:
 Sic non ridebis parui bona plurima, grandem
 Nec te ridebunt, suspicientque virum.

Lib. I. Flosculi,
 cap. de corde.

DE POPVLO ET EIVS VARIETATE,
 in quo scilicet tot sententiæ, quot capita
 inueniri solent.

Semper difficilis, semper fuit ardua moles,
 Innumerus vnus posse placere viris.

D V L C I S

Hoc sapiens ait, & docet experientia, magnum
 Ostentat populus, bellua magna, caput.
 Imo tot illa tenet capita, & tot colla, quot extant
 Vibe homines, septem vix habet hydra tamen.
 Herculeis ideo superata est viribus ista:
 At nullus populum vincere dux potuit;
 Ergò si studio quivis obtemperet omni,
 Ne dubites, omni ex parte beatus erit.

C V I D A M Q V I M O R B O
*pressus me affectuosè desiderabat, importuneq;
 per seruū visitationem precabatur, at
 sanus me fugiebat.*

Primus homo fuerā, & species genitalis Adami;
 Cum tibi iucundæ dona salutis erant.
 Angelus in morbo fueram tua cōmoda quærens,
 Auertensq; malum, sollicitansq; bonum.
 Nunc dæmon videor facies inimica profundi:
 Me fugis id circo, ceu malus ille forem.
 Quid superest? vnda auxiliū benedicta salubre est:
 Visa hac nempè citam corripit ille fugam:
 Limpha, aurum, benedicta, mihi tua debita solue;
 Sic fugiet dæmon, sic homo gratus ero.

AD QVENDAM CVI MALA

omnia quamuis bona apparebant, nec vnquā
aliquid exactum sine crimine
iudicauit.

Quæ videt icterus sædo sunt pallida vultu,

Et mala cuncta videt, qui malus esse solet.

Morbus habet culpam, patiuntur lumina morbi;

Ille tenet bilem, tu mala cordis habes.

Ille valet, purgent flauum si pharmaca succum.

Temperie cordi consule sanus eris.

CVIDAM QVI FREQVENTI

morbo correptus tandem mor-
tuus est.

Qui semel, ac iterum rapidos petit vrfcus amnes

In medijs tandem colla relinquet aquis.

Qui patitur crebras altis in montibus hastas,

Aut repetit laqueos terq; quaterq; suos.

Incider in foueam (res est lat nota) latentem,

Occumbetque fero vulnere fixus aper.

Est orbis mons vita hominis miserandus, & iste

Fictilis est casu, quæ perit vna leui.

In promptu venator adest mors sedulus hostis,

Sive obscura lacus, Oceanusq; vorax.

D V L C I S

D. D. DOMINICO DE ALTUNA,
*illustrissimo Malacetanae Urbis iuueni, qui huic
 libro suum munus obtulit.*

Altuna es, natusque alto de sanguine Regum;
 Atque erunt grandi munera facta manu:
 Sic altae grates alto pro munere, promet
 Scilicet egregium fistula nostra decus.
 Es quoque Dominicus, dominus sua munera donat;
 Et seruus recipit: sum tuus, ipse meus.

CVIDAM NIMIS AVARO,
 qui dicebatur, Pozo, apud quem irritae
 fuerunt pauperis cuiusdam de-
 precationes.

Commisi puteo chordas, atque ara profundo,
 Sed fuit in puteo chorda relicta meo:
 Vasque meum pariter latitat spumantibus vdis:
 Quidquid adit fundum, non redit inde, lacum.
 Quod superest, conuerte manus, est vasta Charibdis,
 Quae sorbere duas possit, ut illa, manus.
 Non haec vana, vorax, & vasta Charibdis avarus;
 Vas, & chorda meae, quas vorat ille, preces.

ALTERI

ALTERI AVARO, QVI DICEBA-
tur Benedictus, qui nobis nec adhuc debi-
tas pecunias persoluebat.

Si soluis donum Benedicte, & debita soluis,
Vt benedictus, erit sic tua dicta manus.
Dicam ego, sed dicam bene dicta, & muneris alti
Aeternas laudes, pulchraque dona canam.
Sin minùs a vitio caueas: maledictus avari
Est vt venter, erit sic quoque dicta manus.
Dicam progenies, strictumque ad munera pectus:
Dicam quam seruat tristis auarus opes.

D. D. LVDOVICO DE SOTO, ET
Aldrete, qui propria manu huius libri tabu-
las curiose excussit.

Si mihi das pictas fœlix Aldrete tabellas,
Gratus ero, similes nunc tibi Sote dabo.
In tabulis scribam generosa encômia, laudes
In tabulis pingam semper amice tuas.
Pingam quæ Phæbus dederit, quæ munera Pallas,
Quæ septem varijs alstra tulere modis.
Cuncta feram, superos tamen altior ibit in orbes,
Quæ facit has tabulas ingeniosa manus.
Scilicet, hæc artis leui niret aurea torno
Plenaque lacintis, plena decore nitet.

Montanas fert illa rosas, fert lilia vallis:
 Florescens generat quid nemus, illa gerit.
 Ergo meis semper celebrata a versibus at nunc
 Amplius has tabulas dum facit ipsa meas.

AD DOCTISSIMUM ET ERUDITIS-
 simum maiorum scholasticorum Præcep-
 torem Reu. Pat. Iacobum de Valentia,
 e Societate IESV, qui huic libro
 censuram indidit.

Si iam maior ego, si tu maioribus astas;
 Vnus de multis discipulis ego sum.
 Ergo Præceptor, munus tibi competit, huius
 Discipuli sensum, lapsa quæ plectra vide.
 Cuncta potes, reliquas regina Valentia classes
 Exuperat cunctis pulchrior illa modis.
 Hic gratus labor est, hos tracta, & colige flores:
 Est gratum hoc, purga docte magister, opus;
 Hoc purga, nam sæpe vao miscentur in agro
 Siluestres plantæ, flori ferumque nemus;
 Et spinosa rubus prato coniuncta virenti
 Nascitur, & læto proxima silua thymo.
 Farra leues tribuunt paleas, segetique propinquum
 Infelix lolium, & tristis auena venit.
 Ergo age Præceptor, munda hanc, & corrige frugē:
 Sic ea te digna, & tu quoque dignus ea.

A D E V N D E M.

Vel quoniam valeas generose Valentia nomen,
 Vel quia de multis vnus eris validus.
 Ergo vale, validusque esto, tibi munus vtrumque
 Optat Auisensis semper amicus, habet.
 His longos fœlix vtinam potiaris in annos
 Vt nostros videas, condecorsque libros."

AD QVENDAM QVI DICEBATVR
 Vidas, qui alium extenuatum, ac gracilem
 per iocum mortem appellauit.

Sic hic ad illum.

Mors ego sum, tu vita, feret sua præmia quisq;
 Mors ego te feriam, tu mihi gratus eris.
 Ergò meos vinctum ante pedes te zoile ducam
 Victor ego, manibus tu moriere meis.
 Vltèrius, mea mors vitam trahit, & tua mortē
 Vita: inuat mea mors, & tua vita nocet.
 Nec mirum, tu mors ægris, ego vita, salusq;
 Vt tua lethalis, sic mea sana manus.

D V L C I S

CVIDAM NIMIS OBESO,
& rubicundo qui me macrum, ac debilem irrisit.

Sum macer, est grandis tibi crasso abdomine vëter,
Sic ieiunus ego, tu satur esse soles.
Ergo feras, quod grata ferunt ieiunia, donum:
Tu mala magna feres, quæ heluo magnus habet,
Peius erit (video facies, oculosque rubentes)
Ebrietas rubeas semper habebit aquas.

CVIDAM DE NIMIO AVARITIÆ
affectu notatus, ac ita gracili, & paruo
vt ananus videretur.

Est formica equidem prudens, sed auara, potentis
Condere frumenti, non dare grana solet.
Nil mirum, sua parua manus, granum semel vnum
Ducere, plura tamen non dare grana potest.

A D C L E R I C V M
triduo naue decentum.

Scilicet obtemperantiam
statem repete sub
ortam postquam na-
uim ingressus est
Malacca, 20. die
Ianuarij, anni Do-
mini 1637.

Quid tibi cum Iona pateretur aut cur naue sepultus
Per triduum, sanctus ceu fuit ille, iaces?
Nil mihi cum Iona, ponti furit ira superbi;
Ionas ego potius, quam Therys esse volo.

EDVARDO

EDVARDO LOPPE SIO
Iurisconsulto, qui Salmanticæ in explica-
tione cuiusdam ænygmatis
excelluit.

Vicisti excellens Lusa de stirpe Duardus;
Quod ciues alij non potuere potes.
Difficiles nodos, obscura ænygmata soluis,
Quidque capit mea mens, & tua amice capit;
Ergo triumphator: vincit modò Lyfia Pallas,
Vt superant Lusi Bætica tela duces.
Consultumque ideo te consultabimus omnes;
Vt potes ænygma hoc soluere, iura potes.

AD NOBILISSIMUM IUVENEM
D. D. Ioannem de Berlanga, meritissimo
Præfecto Confraternitatis SS. SACRA-
MENTI, in Parrochiali Mar-
tyrum Ecclesia.

Egregius Berlanga animi tua munera grandis
Expecto, quamuis serius illa peto.
Conditio est, res grandis habet sua tempora, in vno
Non equidem facta est inclita Roma die.
Ergo ingens erit hoc donum, tamen ipse memento,
Dat bis, datque semel qui citò, quique dedit.

*Ob id suum munus
huic libro obrulit
quia festa ab ipso
celebrata tertio
huius libri como
carminib⁹ nostris
exponuntur.*

D V L C I S M

IN CELEBREM ODORVM

tractatum compositum à doctissimo, atq; ingeniosissimo Doctore Ioanne de Viana,
qui & fasciculus aramotum
appellatur.

*Hunc ille mihi
misit recenter ab-
solutum.*

Si mihi Fasciculum facis ingeniosè Viana,
Quid tibi pro tanto munere amice dabo?
Fasciculo apponam faculas, vt viribus ignis
Exhalet suau mixtus odore vapor.
Vox mea fax, cæli faciet super astra supremum
Fasciculum, laudes hic meret, illa dabit.
Illa canet grandes post ardua bella triumphos,
Doctaq; sublimis dogmata fasciculi.
Sic ego fasciculo faciam satis, & tua semper
Muneribus soluam munera amice meis.

A D V A R I O S

euentus huius epygram-
matis.

Idem, vnusq; artus fouet, & cremat ignis, in vno
coniuncti effectus sunt simul igne duo:
Hunc ideo fugit alter, amans petit alter amicus:
Ille fugit furias, hic petit ignis opes.

Adde

Adde tamen, quamvis duplex sit in igne facultas:
Semper grata venit fax mea, semper olet.

AD EUNDEM DOCTO- *Cum enim non ab ipso tantum odorū tractatio exacte fuerit prosequuta, sed a doctissimo Ocaña toties advinguem expolita superflua videbitur ulterior disputatio.*
rem admonitio ne ulterius in odorum tractatione progrediatur.

Plurimus vsus obest, & fastidita voluptas;
Continuos horret, reppudiatq; cibos.
Languentes torquet repetita oratio sensus;
Et bona sint quamvis plurima verba nocent.
Optima præcipui tribuunt obsonia pisces,
At triduo triduos piscis, ut hospes, obest.
Cernis, Ulyssæ aspectus gratissimus vrbis,
Verum post sextam non placet illa diem.
Merentes animos recreat venatio, mæstos
Piscatoris opus, lymp hæq; mota iuuat.
Hæc tamen in multis fuerint si facta diebus,
Pro lætante dabunt rædia multa ioco.
Sic, & odoratum generat fastidia, matres
Non tantum, nimius nos quoq; lædit odor.
Et vos lædit odor, civiles aspice rixas,
Vosq; duos actos in fera bella duces.
Aspice consumptos villo sine munere numos;
Præmia sunt sumptus, bella, odium, ira, labor.
Fætet odor nimius, fætent & aromata, iam sunt
Tractatus quatuor, fasciculiq; duo.

Mirum

70
DVLGIS MISCELLANEA.

Mirum est artis opus, redolet traſtatus vterque:
Fasciculi redolent, ſed magis igne, duo.
Sint ſatis hæc, vltra ſi nunc contendis amice,
Iam liber hic fætor, non odor vllus erit.
Ergo malum ſinito, & cuncti fugiamus odores;
Nos, vos, & matres lædit odoris opus.

Sed quoniam hæc, ſi non vana proſus, profanã
ſunt, diuinum aliquid anneſtendum eſt.

FINIS PRIMI TOMI.

Cum licentia, Malacæ, Ty-
pographus Ioannes Serrano
de Vargas, & Vruena,
Anno 1637.